

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

22 Ιουνίου 2016

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1839

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 1435

Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων για την Επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων στο Πλαίσιο:

- Του Μέτρου 19 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του Leader (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία τοπικών Κοινοτήτων)» του ΠΑΑ 2014-2020 Δημοσίας Δαπάνης ΕΓΤΑΑ: 322.222.222 € και
- της Προτεραιότητας 4 «Αύξηση της Απασχόλησης και της Εδαφικής Συνοχής» του ΕΠΑΛΘ 2014-2020.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, ως εκάστοτε έχει τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί.

2. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, ως εκάστοτε έχει τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί.

3. Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), ως εκάστοτε έχει τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί.

4. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2328/2003, 861/2006, 1198/2006, 791/2007 και 1255/2011 του Συμβουλίου, ως εκάστοτε έχει τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί.

5. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του Π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).

6. Το Π.δ. 107/2014 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (ΦΕΚ Α' 174), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 45 του Ν. 4305/2014 (ΦΕΚ Α' 237).

7. Το Π.δ. 24/2015 «Σύσταση και Μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων» (ΦΕΚ Α' 20)

8. Το Π.δ. 73/2015 (ΦΕΚ Α' 116) «Διορισμός Αντιπρόεδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

9. Το Π.δ. 70/2015 (ΦΕΚ Α' 114) «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού».

10. Το Π.δ. 60/2007 (ΦΕΚ Α' 64), το οποίο εφαρμόζεται αναλογικά ειδικά ως προς τις προϋποθέσεις για την προσωπική κατάσταση του υποψηφίου φορέα και στο μέτρο που δεν προσκρούει στον Νόμο 4281/2014 (ΦΕΚ Α' 160), όπως ισχύει, ο οποίος και τον καταργεί από 30.04.2016.

11. Τις διατάξεις του Ν. 4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012

(ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του Ν. 3419/2005 (ΦΕΚ Α' 297) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 265) και ιδίως του άρθρου 69 αυτού, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

12. Τον Νόμο 2690/1997 (ΦΕΚ Α' 45/9.3.1999) με τον οποίο κυρώθηκε ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας.

13. Την αριθ. 135073/03-02-2011 (ΦΕΚ Β' 315) κοινή υπουργική απόφαση των Υφυπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και των Υπουργών Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας & Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 324005/09-09-2008 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων "Αναδιάρθρωση, αρμοδιότητες και κατανομή προσωπικού Ειδικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013" (ΦΕΚ Β' 1886)».

14. Την αριθ. 314509/26.11.2008 (ΦΕΚ Β' 2437) κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αναδιάρθρωση, αρμοδιότητες και κατανομή προσωπικού Ειδικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιεία».

15. Την αριθ. C (2014) 7801/29.10.2014 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Συμφωνικού Εταιρικής Σχέσης της Ελλάδας.

16. Την αριθ. C (2015) 9170/11.12.2015 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020.

17. Την αριθ. C (2015) 7417/23.10.2015 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020 της Ελλάδας.

18. Την ανάγκη εκκίνησης της διαδικασίας, που προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013, σχετικά με την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

19. Το γεγονός ότι από την έκδοση της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, καλεί:

Τους φορείς που εμπíπτουν στην κατηγορία των δυνητικών Δικαιούχων, όπως αυτοί περιγράφονται στην παράγραφο 3 της παρούσας πρόσκλησης για την υποβολή προτάσεων, προκειμένου να ενταχθούν και να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο:

Α. του Μέτρου 19 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΠΑΑ 2014-2020 ή /και

Β. της Προτεραιότητας 4 «Αύξηση της Απασχόλησης και της Εδαφικής Συνοχής» του ΕΠΑΛΘ 2014-2020, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις, που αναλύονται παρακάτω στο κείμενο της παρούσας Πρόσκλησης.

1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2014 - 2020

1.1 Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη

Κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 σε εφαρμογή των άρθρων 10 και 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για τα ΕΔΕΤ και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΤΣ και το ΕΤΘΑ και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 καταρτίστηκε από το Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας & Τουρισμού το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020 (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης - ΕΣΠΑ 2014-2020).

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, βρίσκει εφαρμογή η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη, η οποία καλείται να συμπληρώσει και να μεγιστοποιήσει τα οφέλη από την άσκηση των τομεακών πολιτικών και των προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης.

Η διαπίστωση του σύγχρονου «περιφερειακού προβλήματος» (με τις ενδείξεις περιορισμού των διαπεριφερειακών ανισοτήτων και έντασης των ενδοπεριφερειακών, γεωγραφικών και ανισοτήτων ειδικών ομάδων πληθυσμού, την εκτεταμένη αποβιομηχάνιση και την αποδιάρθρωση τοπικών και περιφερειακών παραγωγικών συστημάτων), και του «ελληνικού αστικού παράδοξου» [άνισο αστικό ιεραρχικό σύστημα και μονοκεντρικότητα (συγκέντρωση του αστικού πληθυσμού της χώρας στην Αττική και δευτερευόντως στη Θεσσαλονίκη), αστική διάχυση και εγκατάλειψη των κέντρων των πόλεων, υποβάθμιση του φυσικού και δομημένου αστικού περιβάλλοντος] αλλά και η «γεωγραφία» της χώρας όσον αφορά στη θέση της στην Ευρώπη και τον κόσμο, καθορίζουν την αντίληψη και τις κύριες χωρικές αναπτυξιακές επιλογές των επόμενων χρόνων.

Λαμβάνοντας υπ' όψη τις ειδικές χωρικές αναπτυξιακές ανάγκες και δυνατότητες ανάπτυξης του συνόλου της χώρας καθώς και την νέα αναπτυξιακή στρατηγική που διέπει το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης, η νέα προσέγγιση για την Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στο πλαίσιο του Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020, ορίζει ως στρατηγικούς στόχους την επίτευξη της απασχόλησης, της κοινωνικής συνοχής και της διατήρησης των πόρων, εστιάζοντας στη φέρουσα δυνατότητα και τις ιδιαίτερες ανάγκες των επιμέρους χωρικών ενοτήτων χρησιμοποιώντας ως κινητήρες της, την ανταγωνιστικότητα και την τοπική επιχειρηματικότητα.

Για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, ο σχεδιασμός της Ολοκληρωμένης Προσέγγισης γίνεται με επικέντρωση στις επενδυτικές προτεραιότητες ανά Διαρθρωτικό Ταμείο που εξυπηρετούν θεματικούς στόχους, στην επίτευξη των οποίων είχε σημειωθεί υστέρηση σε προηγούμενες περιόδους, με σύνδεση των παρεμβάσεων στις λοιπές επενδυτικές προτεραιότητες με αυτούς τους θεματικούς στόχους, με δόμηση των προαναφερθέντων εργαλείων ώστε να επιτυγχάνεται μόχλευση πόρων, ενώ ο γενικότερος σχεδιασμός τους θα πρέπει να συμβάλει απαραίτητα στην τόνωση της απασχόλησης και στην αντιμετώπιση της κρίσης. Στόχος είναι η χρηματοδότηση της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης από τα ταμεία ΕΦΤΑΑ, ΕΤΘΑ, ΕΚΤ και ΕΤΠΑ καθώς και η σταδιακή εφαρμογή των εργαλείων της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης σε κάθε χωρική ενότητα, ξεκινώντας με πιλοτικά σχέδια και προχωρώντας σε παρεμβάσεις σύμφωνα με τις προβλέψεις της συγκεκριμένης χωρικής στρατηγικής.

Ένα από τα εργαλεία εφαρμογής της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης είναι η "Τοπική Ανάπτυξη με

Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD)”, η οποία επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων σε ορισμένο χωρικό επίπεδο, εκεί δηλαδή όπου εκδηλώνονται οι ανισότητες, δρουν οι μακροπρόθεσμοι παράγοντες δημιουργίας τους και υπάρχει το ενδογενές δυναμικό για την αντιστροφή τους.

1.2 Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2020 (ΠΑΑ 2014-2020)

Σε εφαρμογή του άρθρου 6 του Κανονισμού 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου, λαμβάνοντας υπόψη και το ΕΣΠΑ 2014-2020, καταρτίστηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020).

Η στρατηγική του ΠΑΑ 2014-2020 σχεδιάστηκε λαμβάνοντας υπόψη:

- Τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.
- Τους στόχους για την αγροτική ανάπτυξη, την περίοδο 2014-2020.
- Τους στόχους του Πυλώνα Ι της ΚΑΠ.
- Το έγγραφο θέσεων της ΕΕ για την Ελλάδα.
- Τις προτεραιότητες του Προγράμματος Προσαρμογής, που ενσωματώνουν και τις συστάσεις του Συμβουλίου για το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων.
- Την υλοποίηση του ΠΑΑ 2007-2013.
- Τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα της εταιρικής σχέσης και ιδιαίτερα των Θεματικών ομάδων Στρατηγικού Σχεδιασμού (ΘΟΣΣ).
- Τους εθνικούς και ενωσιακούς στόχους του Σύμφωνου Εταιρικής Σχέσης (ΕΣΠΑ 2014-2020).
- Τα αποτελέσματα της SWOT και τον προσδιορισμό των αναγκών.
- Τις ενωσιακές και εθνικές πολιτικές για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή.
- Τα αποτελέσματα των 13 περιφερειακών και της εθνικής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3).

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, το όραμα για την αγροτική ανάπτυξη, συνοψίζεται ως η «Ολοκληρωμένη ανάπτυξη και βιώσιμη ανταγωνιστικότητα του αγροτικού χώρου».

Η εθνική στρατηγική διαρθρώνεται γύρω από τρεις αλληλένδετους και συμπληρωματικούς στόχους, που προσβλέπουν στην άμβλυση των επιπτώσεων της μακροχρόνιας ύφεσης, λόγω της υφιστάμενης οικονομικής κρίσης και την επίτευξη των γενικότερων δεσμεύσεων, που έχει αναλάβει η χώρα για την δημοσιονομική εξυγίανση και την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, ως ακολούθως:

ΣΤ1: Δημιουργία ενός ισχυρού, ανταγωνιστικού και βιώσιμου αγρο-διατροφικού συστήματος.

ΣΤ2: Προαγωγή της αειφορίας του αγρο-διατροφικού συστήματος και των αγροτικών περιοχών.

ΣΤ3: Δημιουργία Βιώσιμων & Πολύ-λειτουργικών αγροτικών περιοχών.

Στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020 και σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 1303/2013, τον Καν. (ΕΕ) 1305/2013 και με τα οριζόμενα στο ΕΣΠΑ 2014-2020 προβλέπεται η εφαρμο-

γή του εργαλείου της Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων στον αγροτικό χώρο.

Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD), βασισμένη στην προσέγγιση LEADER, αποτελεί μια μέθοδο σχεδιασμού και υλοποίησης τοπικών ολοκληρωμένων αναπτυξιακών στρατηγικών, με τη συμμετοχή των εταίρων σε τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, των τοπικών οικονομικών και κοινωνικών φορέων, προκειμένου να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά οι οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και δημογραφικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές. Η προσέγγιση αυτή συνιστά ένα ιδιαίτερα ισχυρό εργαλείο, ειδικά σε περιόδους κρίσης, που ευελπιστεί να αναδείξει ότι οι τοπικές κοινότητες μπορούν: α) να κάνουν σταθερά βήματα προς πιο αποτελεσματικές μορφές οικονομικής, βιώσιμης και «χωρίς αποκλεισμούς» ανάπτυξης, σύμφωνα με τη στρατηγική «Ορίζοντας 2020», β) να «καινοτομήσουν» όχι αποκλειστικά σε όρους τεχνολογικούς αλλά κυρίως σε όρους αντιμετώπισης των τοπικών προβλημάτων και γ) να ενισχύσουν την κοινωνική συνοχή στις αγροτικές περιοχές.

Οι τοπικοί εταίροι στις αγροτικές περιοχές της χώρας, έχουν μακρόχρονη εμπειρία στο σχεδιασμό και την υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης μέσω κυρίως του LEADER και των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου (ΟΠΑΑΧ), τα οποία εφαρμόστηκαν από Αναπτυξιακές Εταιρείες. Στη νέα προγραμματική περίοδο, σκοπός είναι να ενισχυθούν «νέες και πιο καινοτόμες» προσεγγίσεις με βάση τα καινούργια αναπτυξιακά δεδομένα και εργαλεία (όπως τάση επιστροφής νέων στην ύπαιθρο, κοινωνικές πρωτοβουλίες, ενίσχυση βραχέων αλυσίδων και εναλλακτικών καναλιών διάθεσης αγροτικών προϊόντων, διασύνδεση αγροτικού τομέα με τον πολιτισμό, τον τουρισμό και το περιβάλλον), αυξάνοντας σχετικές συνέργειες για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας των αγροτικών περιοχών σύμφωνα με τον αναπτυξιακό και στρατηγικό σχεδιασμό της χώρας για την αγροτική ανάπτυξη.

Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων εφαρμόζεται στο πλαίσιο του Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020.

1.3 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας & Θάλασσας 2014 -2020

Σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ 2328/2003, (ΕΚ) 861/2006, (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 και (ΕΚ) αριθ 791/2007 και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και ειδικότερα των άρθρων 6 και 17, καταρτίστηκε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020 (ΕΠΑΛΘ 2014-2020).

Ο τομέας της Αλιείας θεωρείται σημαντικός για την ευρωπαϊκή και εθνική οικονομία, κυρίως επειδή συμμετέχει ουσιαστικά στην εξασφάλιση ζωικών πρωτεϊνών υψηλής βιολογικής αξίας, αξιοποιεί τοπικούς πλουτο-

παραγωγικούς πόρους, εξασφαλίζει θέσεις εργασίας και απασχολεί σημαντικό αριθμό ατόμων παράκτιων περιοχών συμβάλλοντας στη διατήρηση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής μεγάλων παράκτιων & νησιωτικών περιοχών.

Το ΕΠΑΛΘ 2014-2020 αξιοποιώντας τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», στην επίτευξη των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) και της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής (ΟΘΠ).

Το αναπτυξιακό όραμα που τίθεται για την αλιεία στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 είναι:

«Η βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα της αλιείας στην κατεύθυνση ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας, της προστασίας του περιβάλλοντος και της διατήρησης της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής».

Στην επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης του τομέα της αλιείας, θα συμβάλλει τα μέγιστα και η προσπάθεια στήριξης επιλεγμένων αλιευτικών περιοχών, μέσα από την υλοποίηση ολοκληρωμένων στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης οι οποίες μπορεί να κυμαίνονται από αυτές που επικεντρώνονται στην αλιεία έως ευρύτερες στρατηγικές που απευθύνονται στη διαφοροποίηση των αλιευτικών περιοχών.

Συγκεκριμένα προβλέπεται να υλοποιηθούν παρεμβάσεις που ομαδοποιούνται υπό τους ακόλουθους αναπτυξιακούς στόχους:

- Προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής ένταξης, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της στήριξης της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού στις παράκτιες και τις εσωτερικές κοινότητες που εξαρτώνται από την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια.

- Διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της αλιείας και σε άλλους τομείς της θαλάσσιας οικονομίας.

2. ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ CLLD - LEADER

2.1 Γενικά στοιχεία για την προσέγγιση LEADER

Κατά το έτος 1991 ξεκίνησε η εφαρμογή της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER (Liaisons Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale - Δεσμοί μεταξύ δράσεων για την ανάπτυξη της οικονομίας του αγροτικού χώρου) στη χώρα μας, καθώς και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η οποία αποτέλεσε την αρχή μίας νέας προσέγγισης στην πολιτική αγροτικής ανάπτυξης. Μέσω της LEADER στηρίχθηκε η ολοκληρωμένη και πολυτομεακή ανάπτυξη, ενώ παράλληλα δόθηκε η ευκαιρία στις τοπικές κοινωνίες να σχεδιάσουν και να επιλέξουν οι ίδιες τον τρόπο και τη «διαδρομή» ανάπτυξής τους. Τα ενθαρρυντικά αποτελέσματα της πρώτης πειραματικής εφαρμογής και η διαπίστωση ότι η Πρωτοβουλία συνέβαλε, αντιστρόφως ανάλογα με τον προϋπολογισμό της, στην ενεργοποίηση του τοπικού πληθυσμού, οδήγησαν σε ένα πιο συστηματικό και ολοκληρωμένο σχεδιασμό της, το LEADER II. Κατά την 2η Προγραμματική Περίοδο η πρωτοβουλία στόχευε στην περαιτέρω ενεργοποίηση του τοπικού πληθυσμού για τον σχεδιασμό εκ των κάτω προς τα επάνω στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης. Η συ-

νέχιση της Πρωτοβουλίας κατά την 3η Προγραμματική Περίοδο, μέσω της ΚΠ LEADER+, η οποία κινήθηκε στη λογική και τη φιλοσοφία των προηγούμενων εφαρμογών, προσπάθησε να εισάγει αλλά και να ενδυναμώσει τους δεσμούς συνεργασίας κυρίως μεταξύ των τοπικών φορέων και κοινωνικών ομάδων προς αποτέλεσμα εφαρμογής μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής. Μετά την εμπειρία τριών περιόδων προγραμματισμού, η πρωτοβουλία LEADER είχε φτάσει σε επίπεδο ωριμότητας ώστε να εφαρμοστεί στις αγροτικές περιοχές στο πλαίσιο του Άξονα 4 του ΠΑΑ 2007-2013 εξυπηρετώντας βασικούς στόχους αυτού. Παράλληλα, για πρώτη φορά η πρωτοβουλία εφαρμόστηκε με επιτυχία και στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013.

Κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, η προσέγγιση LEADER διατηρεί το βασικό στοιχείο της εκ των κάτω προς τα επάνω προσέγγισης στο σχεδιασμό πολυτομεακών τοπικών στρατηγικών και παράλληλα δίδεται η δυνατότητα της πολυταμειακής προσέγγισης (CLLD) καθώς και της διεύρυνσης των περιοχών εφαρμογής. Διατηρούνται στο σύνολο τους οι καινοτόμες προσεγγίσεις των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων και παράλληλα δίδεται η δυνατότητα διεύρυνσης των τοπικών προγραμμάτων ως προς το είδος των σχεδιαζόμενων δράσεων αλλά και των περιοχών εφαρμογής.

Αναλυτικότερα, η πρωτοβουλία CLLD-LEADER περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία (αρθ. 32-35 Καν. (ΕΕ) 1303/13):

- Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης σε τοπική βάση, που προορίζονται για σαφώς χωρικά προσδιορισμένες περιοχές ο πληθυσμός.
- Τοπικές εταιρικές σχέσεις δημόσιου - ιδιωτικού τομέα, καλούμενες «Ομάδες Τοπικής Δράσης» (ΟΤΔ).
- Προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω με εξουσία λήψης αποφάσεων για τις Ομάδες Τοπικής Δράσης όσον αφορά την εκπόνηση και την εφαρμογή μιας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.
- Πολυτομεακό σχεδιασμό και υλοποίηση της στρατηγικής με βάση την αλληλεπίδραση μεταξύ φορέων και έργων διαφόρων τομέων της τοπικής οικονομίας.
- Δυνατότητα εφαρμογής μιας πολυταμειακής προσέγγισης.

2.2 Περιοχές εφαρμογής τοπικών προγραμμάτων CLLD/LEADER

Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων μπορεί να εφαρμοστεί σε αγροτικές περιοχές και περιοχές αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, οι οποίες πρέπει να είναι συνεκτικές από γεωγραφική, οικονομική και κοινωνική άποψη. Ειδικότερα, οι προτεινόμενες περιοχές εφαρμογής πρέπει να έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Προτείνονται από τις ΟΤΔ μέσω της «εκ των κάτω προς τα πάνω» προσέγγισης και αποτελούν προϊόν διαβούλευσης με αντιπροσωπευτικούς φορείς της περιοχής αλλά και τον τοπικό πληθυσμό.
- Διαθέτουν επαρκή κρίσιμη μάζα από την άποψη του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοοικονομικών πόρων. Ειδικότερα, ο μόνιμος πληθυσμός της κάθε περιοχής παρέμβασης θα κυμαίνεται μεταξύ 10.000 - 150.000 κατοίκους.

2.2.1 Περιοχές εφαρμογής τοπικών προγραμμάτων CLLD/LEADER του ΠΑΑ

Ειδικότερα, η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων όσον αφορά στο Μέτρο 19 του ΠΑΑ 2014-2020 μπορεί να εφαρμοστεί σε αγροτικές περιοχές, σύμφωνα με τον ορισμό της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Νομού Θεσσαλονίκης και των Δήμων του Νομού Αττικής της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων.

Οι εν λόγω περιοχές πρέπει να αποτελούνται από Τοπικές / Δημοτικές Κοινότητες των οποίων ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός ή ο μόνιμος πληθυσμός των εκτός σχεδίου περιοχών είναι μικρότερος των 15.000 κατοίκων με εξαίρεση τα μικρά νησιά στα οποία δεν έχει ισχύ ο ανωτέρω πληθυσμιακός περιορισμός (αφορά το σύνολο των νησιών της χώρας με εξαίρεση την Κρήτη και την Εύβοια). Ο προσδιορισμός του μόνιμου πληθυσμού πραγματοποιείται με βάση τα στοιχεία της τελευταίας επικυρωμένης γενικής απογραφής πληθυσμού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) (Απόφαση 11247/28-12-2012 «αποτελέσματα της απογραφής πληθυσμού - κατοικιών 2011» ΦΕΚ Β/3465/28-12-2012, έτσι όπως ισχύει κάθε φορά).

Οι αναφερόμενες παραπάνω διοικητικές διαιρέσεις (Δήμοι, Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες) αφορούν σε αυτές που θεσπίστηκαν με βάση τη νέα διοικητική διαίρεση της Ελλάδας του Προγράμματος «Καλλικράτης» (βλ. Νόμος 3852/2010, ΦΕΚ 87/τ.Α'/2010) ή σε διοικητικές διαιρέσεις (όπως «Καποδιστριακοί» Δήμοι και Κοινότητες, Νομοί) οι οποίοι είχαν καθοριστεί με το Πρόγραμμα «Καποδιστριας» (βλ. Νόμος 2539/1997 ΦΕΚ 224/τ.Α'/1997) και έχουν αντιστοιχηθεί στις νέες διοικητικές διαιρέσεις του «Καλλικράτη».

Ειδικότερα, για την εφαρμογή του Μέτρου 19 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 θα επιλεγούν κατά μέγιστο αριθμό 50 περιοχές εφαρμογής, οι οποίες συνολικά μπορούν να καλύπτουν έκταση ίση και με το 100% των επιλέξιμων περιοχών παρέμβασης LEADER.

2.2.2 Περιοχές εφαρμογής Τ.Π. CLLD-LEADER του ΕΠΑΛΘ

Ειδικότερα, για τις περιοχές εφαρμογής των τοπικών προγραμμάτων CLLD/LEADER του ΕΠΑΛΘ λαμβάνετε υπόψη το αρ. 3 του Καν. (ΕΕ) 508/2014, όπου ως «περιοχή αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» νοείται μια περιοχή η οποία βρέχεται από θάλασσα, ποταμό ή λίμνη ή περιλαμβάνει τεχνητές λίμνες ή λεκάνη ποταμού και στην οποία ουσιαστικό ποσοστό του πληθυσμού απασχολείται στον τομέα της αλιείας ή της υδατοκαλλιέργειας, είναι δηλαδή λειτουργικά συνεκτική από γεωγραφική, οικονομική και κοινωνική άποψη.

Όσες στρατηγικές αιτούνται χρηματοδότηση από το ΕΤΘΑ θα πρέπει να τεκμηριώσουν, με πρόσφατα στατιστικά στοιχεία, την εξάρτηση των προτεινόμενων περιοχών από την αλιεία σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Κεφ. 5.1.2. του ΕΠΑΛΘ 2014-2020. Οι περιοχές αυτές πρέπει να έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Έκταση: Μία περιοχή αλιείας και υδατοκαλλιέργειας η οποία επιλέγεται για την παροχή ενίσχυσης πρέπει να είναι περιορισμένης έκτασης και κατά κανόνα μικρότερη

από μία περιοχή του επιπέδου NUTS III (Νομός) δηλαδή, η γεωγραφική έκταση της (αθροιστικά) να μη ξεπερνάει τα 6.000 τετρ. χιλ.

- Εύρος παράκτιας ζώνης: Οι παράκτιες ζώνες των ηπειρωτικών περιοχών και των μεγάλων νησιών, κατά κανόνα δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα 10 χιλιόμετρα από την ακτή ή τα 5 χιλιόμετρα από το όριο ποταμού, λίμνης ή λιμνοθάλασσας (η μέτρηση γίνεται σε ευθεία γραμμή σε κάτοψη της μηκοτομής).

- Εξάρτηση από την αλιεία: Η απασχόληση στον κλάδο 'αλιεία και υδατοκαλλιέργεια' (απογραφή 2011) προς τη συνολική απασχόληση των περιοχών 'αλιείας και υδατοκαλλιέργειας' πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο 0,36%.

Οι περιοχές αυτές μπορούν να εντοπίζονται: i) Στα νησιά της χώρας, ιδιαίτερα τα μικρά, όπου η αλιευτική περιοχή μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα του ενός μικρών νησιών (ή τμήματα ενός ή περισσότερων νησιών) ii) Στις παράκτιες ζώνες των μεγάλων νησιών (ή τμήματα ενός ή περισσότερων νησιών) και των ηπειρωτικών περιοχών, iii) Στις παραλίμνιες και παραποτάμιες περιοχές.

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις όπου ο φορέας θα αιτηθεί ενίσχυση και από το ΕΠΑΛΘ θα πρέπει να πληρούν και τις προϋποθέσεις του άρθρου 61 παρ. 3β & 4 του Καν. (ΕΕ) 508/2014.

Ειδικότερα, για την εφαρμογή της Προτεραιότητας 4 του ΕΠΑΛΘ 2014-2020, θα επιλεγούν 10 περιοχές εφαρμογής σε περίπτωση μονοταμειακής προσέγγισης. Στις περιπτώσεις πολυταμειακής προσέγγισης δεν υπάρχει περιορισμός ως προς τον αριθμό των περιοχών «αλιείας και υδατοκαλλιέργειας».

3. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης μπορούν να συμμετέχουν εταιρικά σχήματα / Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) ως φορείς σχεδιασμού και υλοποίησης στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης LEADER, η οποία πρέπει να στοχεύουν σε μία ή σε περισσότερες θεματικές κατευθύνσεις τοπικής ανάπτυξης σε σαφώς προσδιορισμένες περιοχές (αγροτικές ή/και αλιείας και υδατοκαλλιέργειας).

Τα εταιρικά σχήματα, υφιστάμενα ή υπό σύσταση πρέπει να πληρούν τα κάτωθι:

- Συνιστούν νόμιμη κοινή δομή του δημόσιου - ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού τους. Ως ενδεικτικοί εταίροι - μέτοχοι μπορούν να αναφερθούν: ΟΤΑ Α' βαθμού, Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις ή και άλλοι φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, φορείς του ευρύτερου Δημοσίου τομέα, συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών, Επιστημονικοί Φορείς, Επιμελητήρια, καθώς και φορείς συλλογικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών συμφερόντων.

- Η εταιρική σχέση να είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 32-35 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 και όπου έχει εφαρμογή με το άρθρο 61 του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014.

- Δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη περιοχή παρέμβασης.

- Το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού τους να διασφαλίζει τη δυνατότητα διαχείρισης δημοσίων / κοινοτικών κονδυλίων.

- Δεν τελούν σε πτώχευση και σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης / εκκαθάρισης και είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμεροι ως προς τις υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις τους.

- Δεν αποτελούν εξωχώρια εταιρεία κατά τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν. 3310/2005 όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 5 του Ν. 3414/2005.

- Προτείνουν την Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) ως επίπεδο λήψης αποφάσεων για τη διαχείριση και εφαρμογή των τοπικών προγραμμάτων. Η εν λόγω επιτροπή θα είναι κοινή για τις περιπτώσεις πολυταμειακής προσέγγισης. Η ΕΔΠ πρέπει να αποτελείται από εκπροσώπους δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών κοινωνικοοικονομικών συμφερόντων, στην οποία ούτε ο δημόσιος τομέας ούτε καμία ενιαία ομάδα συμφερόντων δεν αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 49% των δικαιωμάτων ψήφου. Το επίπεδο λήψης αποφάσεων μπορεί να συμπίπτει με το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Φορέα, εφόσον αυτό καλύπτει την αναγκαία σύνθεση. Σε αντίθετη περίπτωση, ως επίπεδο λήψης απόφασης ορίζεται ειδική επιτροπή με απόφαση των αρμόδιων οργάνων του φορέα η σύνθεσή της οποίας πρέπει να ικανοποιεί το ανωτέρω ποσοστό, ενώ παράλληλα η συμμετοχή φορέων που εκπροσωπούν συμφέροντα του Δημοσίου ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή να μην είναι μικρότερη του 30%. Κάθε φορέας μπορεί να συμμετέχει στην ΕΔΠ με δικαίωμα μιας ψήφου. Όλες οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στην ΕΔΠ στοχεύουν στην αποτελεσματική υλοποίηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς. Σημειώνεται ότι, στις περιπτώσεις όπου αιτείται χρηματοδότηση και από το ΕΤΘΑ, πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις του άρθρ. 61 παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014 ώστε η εκπροσώπηση να ανέρχεται τουλάχιστον στο 10%.

- Η έδρα τους ή παράρτημα αυτής να βρίσκεται εντός της περιοχής εφαρμογής ή στην ευρύτερη περιοχή, εφόσον τεκμηριωμένα εξασφαλίζεται ευχερής πρόσβαση προς και από την περιοχή παρέμβασης.

Ειδικότερα, οι φορείς οι οποίοι θα διαχειριστούν και πόρους από το ΕΤΘΑ, απαιτείται να διαθέτουν και διαχειριστική ικανότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα αρθ. 123 (παρ. 7) και 125 (παρ. 3 δ) του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/13, όπως αυτές εξειδικεύονται στο παράρτημα VI.

4. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Η παρούσα πρόσκληση αφορά στην επιλογή:

- των περιοχών που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο του Μέτρου 19 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΠΑΑ 2014 - 2020 ή/και της Προτεραιότητας 4 «Αύξηση της Απασχόλησης και της Εδαφικής Συνοχής» του ΕΠΑΛΘ 2014-2020,

- των τοπικών εταιρικών σχημάτων / ΟΤΔ που θα σχεδιάσουν και θα εφαρμόσουν τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης στις περιοχές τους,

- των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων που θα εφαρμοστούν στις περιοχές αυτές.

Με την παρούσα πρόσκληση καλούνται οι ενδιαφερόμενοι φορείς να υποβάλουν τις προτάσεις τους τόσο στο πλαίσιο επιλογής της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος, καθώς και του τοπικού εταιρικού σχήματος και της ΟΤΔ, όσο και στο πλαίσιο επιλογής της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης δίνεται η δυνατότητα υποβολής πρότασης που αφορά μόνο στην ενίσχυση μέσω του ΠΑΑ 2014-2020 (Μέτρο 19) ή μόνο στην ενίσχυση μέσω του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 (Προτεραιότητα 4) ή και στην ενίσχυση μέσω και των δύο ανωτέρω Προγραμμάτων. Διευκρινίζεται ότι δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή η κατάθεση από τον ίδιο φορέα δύο διαφορετικών προτάσεων, μιας πρότασης που αφορά στο Μέτρο 19 του ΠΑΑ 2014-2020 και μιας πρότασης που αφορά στην Προτεραιότητα 4 του ΕΠΑΛΘ 2014-2020, για περιοχές εφαρμογής οι οποίες ταυτίζονται έστω και σε μέρος αυτών. Στις περιπτώσεις αυτές ο υποψήφιος φορέας υποχρεούται για την υποβολή μίας πρότασης με πολυταμειακή προσέγγιση.

Η υποβολή από έναν φορέα περισσότερων της μιας πρότασης, οι οποίες αφορούν και ΕΓΤΑΑ, είναι αποδεκτή υπό τον όρο ότι η μία εκ των προτάσεων κυμαίνεται μεταξύ 145.000-150.000 κάτοικων (μόνιμος πληθυσμός). Στις περιπτώσεις αυτές για κάθε επιπλέον πρόταση πρέπει να προσδιορίζεται η διακριτότητα ως προς την ΟΤΔ, την ΕΔΠ και τα γραφεία λειτουργίας της ΟΤΔ.

Οι εν λόγω προτάσεις θα κατατεθούν σε δύο στάδια σύμφωνα και με την παράγραφο 8 της παρούσας πρόσκλησης.

Στην περίπτωση όπου δεν καλυφτεί ο απαιτούμενος αριθμός των περιοχών εφαρμογής, και με την προϋπόθεση ότι υπάρχουν αδιάθετα ποσά στο πλαίσιο Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020 ή/και της Προτεραιότητας 4 του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 δύναται να επαναληφθεί η διαδικασία της πρόσκλησης.

Ωστόσο, η διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης και ένταξης του συνόλου των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων απαιτείται να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι τις 31/12/2017, σύμφωνα και με το άρθρο 33 παρ. 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ

Η Δημόσια Δαπάνη που προβλέπεται στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης
Μέτρο 19 του ΠΑΑ 2014-2020	290.000.000 €	32.222.222 €	322.222.222 €
4η Προτεραιότητα του ΕΠΑΛΘ 2014-2020	46.000.000 €	8.117.648 €	54.117.648 €

Τα αναφερόμενα ποσά θεωρούνται ενδεικτικά και δύναται να τροποποιηθούν κατά την εφαρμογή του ΠΑΑ και του ΕΠΑΛΘ στο πλαίσιο αναθεωρήσεών τους από την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Καν. (ΕΕ) 1305/2013 και στον Καν. (ΕΕ) 508/2014.

Για την προετοιμασία των τοπικών προγραμμάτων η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται στο 100%. Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο με μορφή επιχορήγησης, το ύψος της οποίας υπολογίζεται βάσει επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτές θα εξειδικευτούν σε σχετικό θεσμικό πλαίσιο, και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 80.000€ ανά πρόταση. Για την υποβολή σχεδίου που αφορά προσέγγιση CLLD-LEADER με συμμετοχή και του ΕΤΘΑ υπάρχει η δυνατότητα χρήσης του επικεφαλής ταμείου όπως αυτό αποτυπώνεται στην παρ. 4, άρθρο 32 του Καν. (ΕΕ) 1303/2013 και στο ΠΑΑ 2014-2020.

Στις περιπτώσεις όπου δεν τηρούνται οι όροι εφαρμογής του επικεφαλής ταμείου οι επιλέξιμες δαπάνες για την προετοιμασία των τοπικών προγραμμάτων επιμερίζονται. Στις περιπτώσεις όπου ο υποψήφιος φορέας υποβάλει πρόταση τοπικού προγράμματος που αφορά μόνο το ΕΠΑΛΘ οι επιλέξιμες δαπάνες για την προετοιμασία των τοπικών προγραμμάτων καλύπτονται από το ΕΤΘΑ.

Οι δαπάνες που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο τις προετοιμασίας των τοπικών προγραμμάτων είναι επιλέξιμες εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί από την ημερομηνία έγκρισης του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης / ΕΣΠΑ 2014 - 2020, δηλαδή από τις 29/10/2014, μέχρι και την ημερομηνία υποβολής του Φακέλου Β. Η παρούσα στήριξη δεν καλύπτει δαπάνες που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2007-2013 ή του ΕΠΑΛ 2007-2013. Οι Φάκελοι Α και Β ενέχουν θέση αιτήσεως στήριξης στο πλαίσιο προετοιμασίας του τοπικού προγράμματος και η σχετική αίτηση πληρωμής θα υποβληθεί μετά και την υποβολή του Φακέλου Β σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο.

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη του κάθε προτεινόμενου μονοταμειακού προγράμματος τοπικής ανάπτυξης που αφορά προσέγγιση ΕΓΤΑΑ, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των οκτώ (8) εκατομμυρίων ευρώ εκτός των περιπτώσεων υποβολής προγράμματος τοπικής ανάπτυξης στο οποίο ο μόνιμος πληθυσμός της περιοχής εφαρμογής είναι άνω των 100.000 κατοίκων, όπου η Δημόσια Δαπάνη μπορεί να ανέλθει έως τα δώδεκα (12) εκατομμύρια ευρώ. Στις περιπτώσεις πολυταμειακής προσέγγισης (συμμετοχή ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ) η προτεινόμενη συνολική Δημόσια Δαπάνη μπορεί να ανέλθει έως το ποσό των δώδεκα (12) εκατομμυρίων ευρώ για περιοχές με μόνιμο πληθυσμό κάτω των 100.000 κατοίκων και δεκαέξι (16) εκατομμύρια ευρώ για περιοχές με μόνιμο πληθυσμό άνω των 100.000 κατοίκων και με την προϋπόθεση ότι η Δημόσια Δαπάνη που θα αφορά στην προσέγγιση ΕΓΤΑΑ δε μπορεί να υπερβαίνει τα ανωτέρω όρια που περιγράφονται στην περίπτωση μονοταμειακής προσέγγισης. Σε κάθε περίπτωση η τελική Δημόσια Δαπάνη του κάθε τοπικού προγράμματος θα διαμορφωθεί βάσει του πληθυσμού της περιοχής εφαρμογής, της βαθμολογίας της προτεινόμενης πρότασης, της ρεαλιστικότητας των προτεινόμενων δράσεων, καθώς και το ύψος των διαθέσιμων πιστώσεων. Για τις περιπτώσεις μονοταμειακής προσέγγισης ΕΤΘΑ η συνολική Δημόσια Δαπάνη του κάθε προτεινόμενου προγράμματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ποσού των τριών (3) εκατομμυρίων ευρώ.

6. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ
Η ΟΤΔ είναι υπεύθυνη για την ορθή και σύννομη εφαρμογή του τοπικού προγράμματος βάσει και του σχετικού κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου.

Ειδικότερα, οι υποχρεώσεις της ΟΤΔ είναι κατ' ελάχιστον οι ακόλουθες:

- Συγκρότηση και λειτουργία Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) για τη διαχείριση των θεμάτων που αφορούν στην εφαρμογή του τοπικού προγράμματος.

- Λειτουργία κατάλληλου υπηρεσιακού πυρήνα για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος.

- Εφαρμογή του εγκεκριμένου τοπικού προγράμματος.

- Πραγματοποίηση ενεργειών ευρείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού, καθώς και προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος με σκοπό την υποβολή προτάσεων από τους εν δυνάμει δικαιούχους.

- Αξιολόγηση των προτάσεων των υποψήφιων δικαιούχων, επιλογή των έργων που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος, ενημέρωση των υποψηφίων δικαιούχων για την έγκριση ή απόρριψη της πρότασής τους με πλήρη τεκμηρίωση των λόγων απόρριψής τους.

- Σύνταξη και υποβολή των τεχνικών δελτίων πράξεων του τοπικού προγράμματος.

- Παρακολούθηση και εξασφάλιση της ορθής και κανονικής εκτέλεσης των ενταγμένων στο τοπικό πρόγραμμα πράξεων.

- Υποβολή στον αρμόδιο φορέα των απαιτούμενων στοιχείων και εγγράφων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

- Ενημέρωση του αρμόδιου φορέα αναφορικά με αλλαγές, τροποποιήσεις που σχετίζονται με τους όρους και κανόνες λειτουργίας της εταιρείας.

- Τήρηση πλήρους αρχείου και φακέλων ανά δικαιούχο, καθώς και πλήρους αρχείου με όλα τα έγγραφα τα οποία αφορούν στην εφαρμογή του τοπικού προγράμματος.

- Αποδοχή και διευκόλυνση των ελέγχων όλων των αρμοδίων οργάνων και συμμόρφωση στα αποτελέσματα αυτών.

- Τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στη δράση και τις αποφάσεις της που σχετίζονται με ενδιαφερόμενους (υποψήφιους, δικαιούχους, αναδόχους κ.λπ.).

- Συμμόρφωση ως προς τις τυχόν παρατηρήσεις και υποδείξεις από τις αρμόδιες αρχές.

- Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης οφείλουν να εφαρμόζουν σε συνεχή βάση πρακτικές αξιολόγησης και αυτό-αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη τις προδιαγραφές που τίθενται και τις ιδιαιτερότητες του τοπικού προγράμματος. Παράλληλα, υποχρεούνται να τηρούν και να παρέχουν τα απαραίτητα στοιχεία για την παρακολούθηση και αξιολόγηση ενώ όταν κληθούν οφείλουν να παρίστανται σε ημερίδες, συσκέψεις ή ομάδες που αφορούν στην παρακολούθηση και αξιολόγηση.

7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς, στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης, υποχρεούνται να καταθέσουν Φάκελο Α και Φάκελο Β ώστε η υποψηφιότητά τους να είναι αποδεκτή.

Αναλυτικότερα, οι ενδιαφερόμενοι φορείς καλούνται να υποβάλουν τον Φάκελο Α: Προετοιμασία Τοπικού Προγράμματος, σύμφωνα με το υπόδειγμα στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

Ο Φάκελος Α αποτελεί την προετοιμασία του κάθε τοπικού προγράμματος και αφορά στα κάτωθι:

1. Περιγραφή υποψήφιου φορέα.

- Εταιρική σχέση.
- Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων.
- Στελεχιακή δομή / εγκαταστάσεις / εξοπλισμός.
- Προηγούμενη εμπειρία του υποψήφιου φορέα.
- Λοιπά στοιχεία υποψήφιου φορέα.

2. Περιγραφή περιοχής εφαρμογής.

- Παρουσίαση περιοχής εφαρμογής.
- Ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών και του δυναμικού της προτεινόμενης περιοχής (φυσικό περιβάλλον, δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά, χρήσεις γης, οικονομικά στοιχεία, τεχνική και κοινωνική υποδομή, πολιτιστικά στοιχεία).
- Τεκμηρίωση της επιλογής της περιοχής εφαρμογής.

3. Περιγραφή ενεργειών διαβούλευσης, ενημέρωσης και επιμόρφωσης

- Ενέργειες διαβούλευσης.
- Ενέργειες ενημέρωσης.
- Ενέργειες επιμόρφωσης.
- Λοιπές σχετικές ενέργειες.

Για την υποβολή του Φακέλου Α ως καταληκτική ημερομηνία ορίζεται η 20/07/2016

Ο Φάκελος Α, θα εξεταστεί ως προς την πληρότητά του σύμφωνα και με τα κριτήρια επιλεξιμότητας που αποτυπώνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Οι ΟΤΔ, οι οποίες πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του Φακέλου Α, υποχρεούνται για την υποβολή του Φακέλου Β: Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER), σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙ, με καταληκτική ημερομηνία υποβολής του Φακέλου Β την 16/09/2016.

Ο Φάκελος Β αποτελεί την ποιοτική ανάλυση των στοιχείων της περιοχής παρέμβασης, την ανάλυση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης, την παρουσίαση των δράσεων / ενεργειών για την επίτευξη των προσδοκώμενων στόχων, καθώς και το σύνολο των στοιχείων που συμβάλουν ή επηρεάζουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην επίτευξη αυτών και αφορά στα κάτωθι:

- Διαβουλεύσεις με τους φορείς και τον τοπικό πληθυσμό στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης της «εκ των κάτω προς τα πάνω» διαδικασίας.

- Ανάλυση συγκριτικών πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων της περιοχής παρέμβασης (SWOT ανάλυση).

- Στόχοι και στρατηγική του τοπικού προγράμματος.

- Διαμόρφωση δράσεων τοπικού προγράμματος και τεκμηρίωση συμπληρωματικότητας / συνέργειας δράσεων του τοπικού προγράμματος, καθώς και συμπληρωματικότητας / συνέργειας τοπικού προγράμματος με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις.

- Χρηματοδοτικό πλάνο.

Επιπλέον, τα προτεινόμενα τοπικά προγράμματα θα πρέπει να αφορούν συγκεκριμένη περιοχή, να χαρακτη-

ρίζονται από πολυτομεακό και δυναμικά πολυταμειακό σχεδιασμό, να λαμβάνουν υπόψη τους την αλληλεπίδραση μεταξύ φορέων και έργων όλων των τομέων της τοπικής οικονομίας και να εφαρμόζουν προσέγγιση «εκ των κάτω προς τα άνω» με συμμετοχή των τοπικών φορέων στη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο σχεδιασμού αλλά και τη συμμετοχή των εταιρών σε επίπεδο εφαρμογής.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση αναντιστοιχίας μεταξύ των αναφερομένων στοιχείων στους Φακέλους Α & Β και επίσημων πηγών λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία των επίσημων πηγών. Ο Φάκελος Α δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 150 σελίδες και ο Φάκελος Β τις 100 σελίδες (μη συμπεριλαμβανομένων των δικαιολογητικών και παραρτημάτων).

8. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ - ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

Προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να παραλάβουν την παρούσα πρόσκληση, μπορούν να απευθύνονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων - Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων:

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2014- 2020, Λ. Αθηνών 58, 3ος όροφος, Τ.Κ. 104 41 Αθήνα, τηλ.: 210 5275100

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ), Μιχαλακοπούλου 103, 4ος όροφος, Τ.Κ. 115 27 Αθήνα, 213 1501150 όλες τις εργάσιμες ημέρες και ώρες 09:00-15:00.

Για την παραλαβή της πρόσκλησης δεν προβλέπεται κόστος.

Αναπόσπαστα τμήματα της παρούσας πρόσκλησης αποτελούν:

- Το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020 (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης - ΕΣΠΑ 2014-2020),

- Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020),

- Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020 (ΕΠΑΛΘ 2014-2020)

τα οποία συνοδεύουν την παρούσα σε ηλεκτρονική μορφή.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να έχουν πρόσβαση στην αναλυτική πρόσκληση και από το διαδίκτυο, στις ιστοσελίδες <http://www.agrotikianaptixi.gr> και <http://www.alieia.gr>. Στις ίδιες ιστοσελίδες διατίθενται επίσης το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020 (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης - ΕΣΠΑ 2014-2020), το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020 (ΕΠΑΛΘ 2014-2020), το σχετικό εθνικό και κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο, καθώς και κάθε χρήσιμες πληροφορίες σχετικές με την παρούσα πρόσκληση.

Οι υποψήφιοι μπορούν να ζητούν μόνο εγγράφως διευκρινίσεις για το περιεχόμενο της παρούσας πρόσκλησης από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή. Όλες οι ενδεχόμενες ερωτήσεις των ενδιαφερομένων, συνοδευόμενες από όλες τις απαντήσεις της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής θα αναρτώνται στις ιστοσελίδες <http://www.agrotikianaptixi.gr> και <http://www.alieia.gr>.

Συμπληρωματικές έγγραφες διευκρινίσεις σχετικά με την παρούσα πρόσκληση, θα παρέχονται το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες προ των καταληκτικών ημερομηνιών υποβολής των Φακέλων Α και Β και εφόσον αυτές έχουν ζητηθεί τουλάχιστον δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν από την εκπνοή των σχετικών προθεσμιών.

9. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

9.1 Προθεσμία υποβολής προτάσεων

Η προθεσμία υποβολής του Φακέλου Α λήγει στις 20/07/2016 ημέρα Τετάρτη και ώρα Ελλάδος 14:00.

Η προθεσμία υποβολής του Φακέλου Β λήγει στις 16/09/2016 ημέρα Παρασκευή και ώρα Ελλάδος 14:00.

Οι προτάσεις όσων συμμετέχουν στην πρόσκληση πρέπει να υποβληθούν στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων - Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2014-2020.

Στις περιπτώσεις όπου η υποβαλλόμενη πρόταση αιτείται χρηματοδότηση μόνο από το ΕΤΘΑ, η πρόταση υποβάλλεται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ) 2014-2020.

Αποδεκτές είναι οι προτάσεις που έχουν παραληφθεί έγκαιρα και φέρουν αριθμό πρωτοκόλλου της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής (ΕΥΔ ΠΑΑ ή ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ) μέχρι την ημερομηνία και ώρα λήξης υποβολής των προτάσεων του διαγωνισμού. Μη εμπρόθεσμες υποβολές θεωρούνται μη παραδεκτές, κρίνονται σαν μη υποβληθείσες και επιστρέφονται στους συμμετέχοντες.

Μετά την κατάθεση του Φακέλου Α ή /και του Φακέλου Β η κάθε υποβολή συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων δεν γίνεται αποδεκτή αλλά απορρίπτεται ως απαράδεκτη, εκτός εκείνων που τυχόν ζητηθούν από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή.

Σε περίπτωση που οι υποβαλλόμενες προτάσεις δεν τηρούν τα ανωτέρω, δε λαμβάνονται υπόψη.

Εναλλακτικές προτάσεις δε γίνονται δεκτές.

9.2 Σύνταξη προτάσεων

Οι προτάσεις υποβάλλονται εγγράφως στην Ελληνική Γλώσσα. Πιστοποιητικά αλλοδαπών αρχών γίνονται δεκτά, εφόσον συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην Ελληνική Γλώσσα. Όλα τα έγγραφα των προτάσεων θα πρέπει να έχουν συνταχθεί ή να έχουν επίσημα μεταφρασθεί στην Ελληνική Γλώσσα διαφορετικά δεν λαμβάνονται υπόψη.

Οι προτάσεις πρέπει να είναι δακτυλογραφημένες, αριθμημένες ανά σελίδα (πλην των δικαιολογητικών) και να μη φέρουν παράτυπες διορθώσεις (σβησίματα, διαγραφές, προσθήκες, κ.λπ.). Αν υπάρχουν διορθώσεις, προσθήκες, κ.λπ. πρέπει να είναι καθαρογραμμένες και μονογραμμένες από τον υποψήφιο φορέα.

Οι προτάσεις πρέπει να υποβληθούν σε τρία (3) αντίτυπα που θα τεθούν μέσα στον ίδιο ενιαίο σφραγισμένο φάκελο πρότασης και σε ηλεκτρονική μορφή. Σε ένα από τα τρία αυτά αντίτυπα και σε κάθε σελίδα αυτού, θα γράφεται η λέξη «ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ» και αυτό θα είναι το επικρατέστερο των άλλων αντιτύπων και της ηλεκτρονικής μορφής σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ τους. Το

αντίτυπο που θα φέρει την ένδειξη «ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ» θα έχει την υπογραφή στο εξώφυλλο του νομίμου εκπροσώπου του φορέα καθώς και την εταιρική σφραγίδα.

Ο ενιαίος σφραγισμένος φάκελος της πρότασης πρέπει απαραίτητα να φέρει και τις ενδείξεις:

Πρόταση υποβολής σχεδίου τοπικού προγράμματος CLLD/LEADER

Περιοχή αναφοράς: .....

Πρόσκληση για την ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ CLLD / LEADER

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2014-2020

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ)

Στοιχεία φορέα: .....

Ημερομηνία υποβολής πρότασης: .....

«Να μην ανοιχθεί από την ταχυδρομική υπηρεσία ή τη γραμματεία»

Δεν πρέπει να χρησιμοποιηθούν αυτοκόλλητοι φάκελοι, οι οποίοι είναι δυνατόν να αποσφραγισθούν και να επανασφραγισθούν χωρίς να αφήσουν ίχνη.

Κάθε πρόταση συνοδεύεται, εκτός φακέλου, από επιστολή, στην οποία θα πρέπει να αναφέρεται ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση. Η συνοδευτική επιστολή αποτελεί την αίτηση του υποψήφιου φορέα για συμμετοχή του στη συγκεκριμένη πρόσκληση, αναφέρει το φορέα που υποβάλλει την πρόταση και υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτού.

9.3 Περιεχόμενα φακέλων - δικαιολογητικά συμμετοχής
Όσον αφορά στον Φάκελο Α απαιτείται η υποβολή των παρακάτω επισυναπτόμενων εγγράφων:

1. Υπεύθυνη Δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει, στην οποία:

- να δηλώνεται ότι μέχρι την ημερομηνία υποβολής της πρότασης οι διαχειριστές ή ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος (για τον καθένα χωριστά) δεν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για κάποιο από τα αδικήματα της παρ. 1 του άρθρου 43 του Π.δ. 60/2007 (συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1 της κοινής δράσης της 98/773/ΔΕΥ του Συμβουλίου, δωροδοκία, όπως αυτή ορίζεται αντίστοιχα στο άρθρο 3 της πράξης του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 1997 και στο άρθρο 3, παράγραφος 1 της κοινής δράσης της 98/742/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 1991, για την πρόληψη χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση από παράνομες δραστηριότητες) ή για κάποιο από τα αδικήματα της υπεξαίρεσης, της απάτης, της εκβίασης, της πλαστογραφίας, της ψευδορκίας, της δωροδοκίας και της δόλιας χρεωκοπίας,

- να δηλώνεται ότι ο υποψήφιος φορέας μέχρι την ημερομηνία υποβολής της πρότασής του:

- δεν τελεί σε πτώχευση ή σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, εκκαθάριση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό, αναστολή εργασιών,
- δεν έχει καταδικασθεί βάσει δικαστικής απόφασης η οποία διαπιστώνει αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική διαγωγή του,
- ότι είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος ως προς τις υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις του αντίστοιχα,
- δεν αποτελεί εξωχώρια εταιρεία κατά τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του Ν. 3310/2005 όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 5 του Ν. 3414/2005.

2. Ισολογισμό και Καταστάσεις Αποτελεσμάτων τελευταίας περιόδου (1/1/2015 έως 31/12/2015), εγκεκριμένο από το Δ.Σ. του Υποψήφιου Φορέα.

Σε περίπτωση που δεν έχει εγκριθεί ο Ισολογισμός, να υποβληθεί το ισοζύγιο πρωτοβαθμίων και δευτεροβάθμιων Δεκεμβρίου 2015, υπογεγραμμένο από τον Πρόεδρο του ΔΣ και τον υπεύθυνο του λογιστηρίου.

Σε περίπτωση νεοσύστατου νομικού προσώπου, είναι υποχρεωτική η κατάθεση προσωρινών ισολογισμών ή οποιουδήποτε άλλου αποδεικτικού εγγράφου για τη χρηματοοικονομική κατάσταση του συμμετέχοντος.

Σε περίπτωση συμμετέχοντος που δεν έχει κατά νόμο υποχρέωση δημοσίευσης ισολογισμών, είναι υποχρεωτική η κατάθεση Υπεύθυνης Δήλωσης περί της χρηματοοικονομικής του κατάστασης, κατά τα ανωτέρω ή οποιουδήποτε άλλου σχετικού εγγράφου.

Στις προτάσεις που αφορούν την προσέγγιση ΕΤΘΑ απαιτούνται οι ισολογισμοί ή τα σχετικά δικαιολογητικά των τριών τελευταίων ετών.

3. Αντίγραφα παρουσιολογίων των συναντήσεων / συνεδριάσεων διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκαν υπογεγραμμένα από όλους τους φορείς της περιοχής που συμμετείχαν σε αυτές, για την τεκμηρίωση της ενεργοποίησης των βασικών φορέων της περιοχής, καθώς και αντίγραφα ενεργειών ενημέρωσης και αντίγραφα παραστατικών επιμόρφωσης.

4. Τα δικαιολογητικά σύστασης (ιδρυτική πράξη, καταστατικό και τροποποιήσεις) ή σχέδιο αυτών. Σε περίπτωση που τα ανωτέρω αποτελούν πράξεις δημοσιευτές προσκομίζονται το ΦΕΚ σύστασης και το τελευταίο κωδικοποιημένο και δημοσιευμένο καταστατικό.

5. Στην περίπτωση επιχείρησης ΟΤΑ, βεβαίωση της οικείας Περιφέρειας της έδρας της ή του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης η οποία περιέχει τα στοιχεία της επιχείρησης από το Μητρώο Επιχειρήσεων, εφόσον κατά το χρόνο διενέργειας του παρόντος διαγωνισμού εκδίδονται σχετικές βεβαιώσεις.

6. Πρακτικό αποφάσεων του αρμόδιου οργάνου του υποψήφιου φορέα με το οποίο:

- Εγκρίνεται η συμμετοχή του στην εν λόγω πρόσκληση.

- Εγκρίνεται και παρέχεται σε συγκεκριμένο άτομο ή άτομα (νόμιμος εκπρόσωπος) εξουσιοδότηση να υπογράψει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμπεριλαμβανομένης και της πρότασης, καθώς και για να καταθέσει την πρόταση. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση Α.Ε. οι ανωτέρω αποφάσεις λαμβάνονται από το διοικητικό συμβούλιο.

7. Απόφαση των αρμοδίων οργάνων του φορέα όπου θα περιλαμβάνονται τουλάχιστον όλες οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική υλοποίηση του τοπικού προγράμματος, καθώς και αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των φορέων σχετικά με την καταρχήν αντιπροσώπευση τους στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων

Ο υποψήφιος φορέας μπορεί να υποβάλει και επιπλέον στοιχεία τα οποία θεωρεί ότι μπορεί να ενισχύσουν την πρότασή του.

Κάθε ενέργεια, που σχετίζεται με την λειτουργία και τη μορφή του κάθε εταιρικού σχήματος, πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως την οριστική έγκριση του σχετικού τοπικού προγράμματος.

Μετά την κατάθεση των προτάσεων οι υποψήφιοι παρέχουν διευκρινίσεις επί νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών και μόνο όταν αυτές ζητούνται από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή.

Συνιστούν λόγο αποκλεισμού του υποψήφιου φορέα:

- η μη έγκαιρη και προσήκουσα υποβολή των δικαιολογητικών και εγγράφων της παρούσας,
- η μη πλήρωση των αναφερομένων στη σχετική υπεύθυνη δήλωση (σημείο 1) του παρόντος άρθρου και
- η σε κάθε περίπτωση αναντιστοιχία των δηλωθέντων στοιχείων με τα πραγματικά.

9.4 Ελλείψεις δικαιολογητικών

Η Επιτροπή Επιλογής των Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις δια της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής επί των νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που συνδέεται με την πρόταση και τη μορφή τους, οι οποίοι οφείλουν ν' απαντήσουν εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου, καθώς και να αποκλείσει τους υποψηφίους που δεν θα αποκαταστήσουν τις ελλείψεις εντός της ως άνω ταχθείσας προθεσμίας.

10. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Η αξιολόγηση και επιλογή τόσο των περιοχών εφαρμογής όσο και των τοπικών στρατηγικών ανάπτυξης, των υποψηφίων φορέων, καθώς και η εξέταση της συνέργειας και συμπληρωματικότητας των δράσεων μεταξύ των Ταμείων στις περιπτώσεις πολυταμειακών προσεγγίσεων (Φάκελος Α και Φάκελος Β) θα πραγματοποιηθεί από αρμόδιες επιτροπές οι οποίες θα απαρτίζονται από εκπροσώπους των ΔΑ των εμπλεκόμενων κατά περίπτωση ταμείων (ΕΓΤΑΑ, ΕΤΘΑ) και των ΔΑ των Περιφερειών.

Η εν λόγω αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί με την εξέταση τήρησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας και με τη βαθμολόγηση βάσει των κριτηρίων επιλογής, συμπεριλαμβανομένης και της βάσης βαθμολόγησης της παρούσας πρόσκλησης. Τα κριτήρια επιλογής κατηγορι-

οποούνται σε τρεις κατηγορίες κάθε μία από τις οποίες έχει και διαφορετική βαρύτητα. Αντίστοιχα, η κάθε κατηγορία κριτηρίων απαρτίζεται από συγκεκριμένα κριτήρια το καθένα από τα οποία έχει και διαφορετική βαρύτητα εντός της κατηγορίας. Οι τρεις κατηγορίες κριτηρίων είναι οι ακόλουθες:

Α. Αξιολόγηση περιοχής παρέμβασης - Βαρύτητα 25%

Β. Αξιολόγηση στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης - Βαρύτητα 45%

Γ. Αξιολόγηση του φορέα - εταιρικής σχέσης - Βαρύτητα 30%

Προτάσεις που συγκεντρώνουν βαθμολογία πρότασης χαμηλότερη από 40 μονάδες, απορρίπτονται.

Στην περίπτωση όπου:

- Οι προτάσεις οι οποίες λάβουν βαθμολογία μεγαλύτερη της βάσης είναι περισσότερες από τον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό όπως αυτός ορίζεται στις παραγράφους 2.2.1 και 2.2.2, θα επιλεγθούν οι προτάσεις με την μεγαλύτερη βαθμολογία.

- Δύο ή περισσότερες προτάσεις λάβουν την ίδια βαθμολογία προηγείται η πρόταση η πρόταση που συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη βαθμολογία στην κατηγορία κριτηρίων Β.

Οι αρμόδιες Επιτροπές Αξιολόγησης (Επιλογής Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης) προβαίνουν σε συνεδριάσεις και σε λεπτομερή έλεγχο των υποβληθέντων στοιχείων σχετικά με τα παρακάτω:

Α. Τήρηση των στοιχείων επιλεξιμότητας του Φακέλου Α.

Οι Επιτροπές Αξιολόγησης σε πρώτη φάση εξετάζουν εντός 10 εργάσιμων ημερών τις υποβληθείσες προτάσεις ως προς την τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας τα οποία αφορούν τα εταιρικά σχήματα / φορείς, τις προτεινόμενες περιοχές εφαρμογής, καθώς και τις πραγματοποιηθείσες ενέργειες διαβούλευσης ενημέρωσης και επιμόρφωσης στο πλαίσιο προετοιμασίας του τοπικού προγράμματος. Οι προτάσεις οι οποίες δεν πληρούν το σύνολο των κριτηρίων απορρίπτονται ως απαράδεκτες και αποκλείονται από την περαιτέρω αξιολόγηση / βαθμολόγηση. Μετά το πέρας της διαδικασίας εξέτασης της τήρησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας του Φακέλου Α η αρμόδια υπηρεσία γνωστοποιεί εγγράφως στους υποψήφιους φορείς το σχετικό αποτέλεσμα. Οι φορείς οι οποίοι δεν πληρούν τα εν λόγω κριτήρια αποκλείονται από τη διαδικασία υποβολής του Φακέλου Β.

Β. Τήρηση των στοιχείων επιλεξιμότητας του Φακέλου Β.

Οι Επιτροπές Αξιολόγησης, για τις προτάσεις οι οποίες θα αξιολογηθούν θετικά κατά την πρώτη φάση, προβαίνουν στην εξέταση πληρότητας και ορθής συμπλήρωσης του Φακέλου Β.

Γ. Αξιολόγηση / βαθμολόγηση της υποβληθείσας πρότασης στο σύνολο της (Φάκελος Α και Β).

Οι Επιτροπές Αξιολόγησης στη συνέχεια προβαίνουν στη βαθμολόγηση της πρότασης στο σύνολο της (Φάκελος Α και Φάκελος Β) βάσει και των κριτηρίων βαθμολόγησης. Η βαρύτητα των ομάδων και των επιμέρους κριτηρίων, καθώς και η εξειδίκευση αυτών περιγράφονται αναλυτικά στο Παράρτημα ΙV της παρούσας.

Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης / βαθμολόγησης των προτάσεων οι Επιτροπές Αξιολόγησης συντάσσουν πρακτικό και ενημερώνουν την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή σχετικά με τα αποτελέσματα αυτής. Στις περιπτώσεις απόρριψης προτάσεων απαιτείται και η τεκμηρίωση στο πρακτικό των λόγων απόρριψης.

Η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης μεριμνά για την έκδοση διοικητικής πράξης για την κατ' αρχήν έγκριση του τοπικού προγράμματος της κάθε ΟΤΔ ή την απόρριψη αυτής (συμπεριλαμβανομένων των λόγων απόρριψης). Στη συνέχεια την κοινοποιεί σε όλους τους διαγωνιζόμενους ταχυδρομικώς με απόδειξη παραλαβής. Ο πίνακας αποτελεσμάτων αναρτάται στις ιστοσελίδες <http://www.agrotikianaptixi.gr> και <http://www.alieia.gr>.

Οι ΟΤΔ οι οποίες πληρούν τις ελάχιστες αναγκαίες προϋποθέσεις συμμετοχής (πλήρωση κριτηρίων επιλεξιμότητας Φακέλων Α & Β), μπορούν να υποβάλουν αίτηση καταβολής ενίσχυσης αναφορικά με την προετοιμασία της πρότασης και μόνο.

Σε περίπτωση αιτήσεων που έχουν υποβάλει ελλιπή στοιχεία ή των οποίων τα υποβληθέντα δεν ικανοποιούν τους όρους της παρούσας, κατά τον ως άνω έλεγχο των ελαχίστων αναγκαίων προϋποθέσεων συμμετοχής, η Επιτροπή Αξιολόγησης εισηγείται στην αρμόδια Διαχειριστική Αρχή την αιτιολογημένη απόρριψή τους.

Στην περίπτωση που μέσα στις κατά τα ανωτέρω αξιολογημένες προτάσεις έχουν καταταχθεί περισσότερες της μίας προτάσεις για την ίδια ή τμήμα της ίδιας περιοχής, επιλέγεται η πρόταση που έχει συγκεντρώσει τη μεγαλύτερη βαθμολογία.

Απόρριψη της αίτησης δεν αποκλείει το δικαίωμα της ομάδας να υποβάλει νέα αίτηση, σε τυχόν επόμενη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

11. ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ - ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ

Οι υποψήφιοι φορείς έχουν το δικαίωμα υποβολής προσφυγών σε εφαρμογή του άρθρου 25 του Νόμου 2690/1999 Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ΦΕΚ Α'45/1999) επί των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης της υποβαλλόμενης πρότασης.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται εγγράφως στην αρμόδια Διαχειριστική Αρχή και πρωτοκολλούνται, εντός 10 εργάσιμων ημερών από την έγγραφη ενημέρωσή τους και πάντως πριν την έκδοση της οριστικής διοικητικής πράξης για την επιλογή σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της συνολικής πρότασης. Ενδεικτικά η προσφυγή μπορεί να αφορά την επίτευξη ή όχι των κριτηρίων επιλεξιμότητας των φακέλων Α και Β, καθώς και την βαθμολόγηση της συνολικής πρότασης.

Κάθε ενστάσιμη ΟΤΔ πρέπει να προσδιορίζει με σαφήνεια και σχετική τεκμηρίωση τους λόγους στους οποίους βασίζεται η ένστασή της. Η ένσταση πρέπει να συνοδεύεται με πλήρη αποδεικτικά στοιχεία. Η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή διαβιβάζει αμελλητί τις ενστάσεις σε αρμόδια επιτροπή για εξέταση.

Σε περίπτωση που τα στοιχεία τα οποία συνοδεύουν την ένσταση είναι ελλιπή ή ανεπαρκή, η αρμόδια επιτροπή μπορεί να ζητήσει από την ενστάσιμη ΟΤΔ να προσκομίσει οποιαδήποτε επιπρόσθετα στοιχεία εντός

προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών. Σε περίπτωση δε που η ενιστάμενη ομάδα παραλείπει ή αρνείται να υποβάλει τα απαιτούμενα στοιχεία η ένσταση απορρίπτεται.

Η αρμόδια επιτροπή αφού εξετάσει την ένσταση γνωμοδοτεί και ενημερώνει σχετικά την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή, η οποία αποφασίζει σχετικά και ενημερώνει την ΟΤΔ για την τύχη της ένστασής της.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο υποψήφιος φορέας υποβάλει ένσταση, η οποία αφορά την πλήρωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας του Φακέλου Α και η αρμόδια επιτροπή γνωμοδοτήσει θετικά ως προς την βασιμότητα αυτής, παρέχεται στον φορέα χρόνος για την υποβολή του Φακέλου Β ίσος με τον χρόνο καθυστέρησης λόγω απόρριψης και εκδίκασης ένστασης για λόγο, που αφορά τα στοιχεία του Φακέλου Α.

12. ΕΠΙΛΟΓΗ ΟΤΔ - ΠΕΡΙΟΧΩΝ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης πραγματοποιείται διαβούλευση των ΟΤΔ με την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή προκειμένου να αναμορφωθούν και οριστικοποιηθούν τα επιλεγέντα τοπικά προγράμματα. Μείωση προϋπολογισμού ενός τοπικού προγράμματος μπορεί να προέλθει καθ' υπόδειξη της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής και λόγω εξάντλησης των σχετικών πιστώσεων. Σε κάθε περίπτωση οι φορείς υποχρεούνται στη συμμόρφωση και αναμόρφωση των τοπικών τους προγραμμάτων σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής. Στη συνέχεια η αρμόδια

Διαχειριστική Αρχή εκδίδει διοικητική πράξη για την οριστική έγκριση των τοπικών προγραμμάτων και το ύψος των σχετικών πιστώσεων. Για να είναι δυνατή η έκδοση της ανωτέρω οριστικής έγκρισης οι φορείς υποχρεούνται για την ολοκλήρωση της κάθε εκκρεμούσας διαδικασίας η οποία σχετίζεται με άμεσο ή έμμεσο τρόπο με την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος όπως κατά περίπτωση η ιδρυτική πράξη του φορέα, η απόφαση συγκρότησης του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων, η στελέχωση της ΟΤΔ και η απόκτηση του απαιτούμενου για τη λειτουργία της ΟΤΔ εξοπλισμού.

Με την συμμετοχή τους στην διαδικασία της παρούσας Πρόσκλησης οι δυνητικοί δικαιούχοι αποδέχονται πλήρως και ανεπιφύλακτα τους όρους της, όπως αυτοί θα εξειδικευθούν στα σχετικά διοικητικά έγγραφα με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των προτάσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: Υπόδειγμα Φακέλου Α «Προετοιμασία Τοπικού Προγράμματος»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Υπόδειγμα Φακέλου Β «Τοπική Ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (CLLD / LEADER)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: Κριτήρια Επιλεξιμότητας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Δικαιολογητικά / Επισυναπτόμενα της Πρόσκλησης Έγγραφα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Κριτήρια Αξιολόγησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: Διαχειριστική Ικανότητα Δικαιούχων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΦΑΚΕΛΟΥ Α: ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΦΟΡΕΑ**

Στο κεφάλαιο αυτό απαιτείται η αποτύπωση των στοιχείων που αφορούν στον υποψήφιο φορέα και ειδικότερα τα στοιχεία της εταιρικής σχέσης, του επιπέδου λήψης απόφασης, καθώς και της προτεινόμενης Ομάδας Τοπικής Δράσης.

Το κεφάλαιο διαρθρώνεται στα εξής υποκεφάλαια:

1.1. Η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ**1.1.1. Γενικά Στοιχεία**

- Η πλήρης επωνυμία του υποψήφιου Φορέα
- Ο διακριτικός τίτλος
- Η νομική μορφή
- Το έτος σύστασης
- Ο τόπος εγκατάστασης και τα γενικά στοιχεία του υποψήφιου Φορέα (Περιφέρεια, Περιφερειακή Ενότητα, Δήμος, Ταχ. Δ/νση, Ταχ. Κώδικας, αριθμός τηλεφώνου, αριθμός Fax, e-mail, Α.Φ.Μ., Δ.Ο.Υ)
- Οργανόγραμμα φορέα
- Διοικητικό Συμβούλιο

Στην περίπτωση που ο φορέας έχει πιστοποιηθεί κατά το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2008 να χρησιμοποιηθεί το οργανόγραμμα που περιλαμβάνει αυτό και να επισυναφθεί το σχετικό πιστοποιητικό.

1.1.2 Εταιρικό Σχήμα

Θα πρέπει να γίνει αναφορά στους φορείς που μετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο σύμφωνα και με τον παρακάτω πίνακα

A/A	Φορέας	Αριθμός μετοχών	Ποσοστό συμμετοχής	Κατηγορία βάσει των συμφερόντων που αντιπροσωπεύουν (Δημόσιος/ Ιδιωτικός)
1				

1.1.3 Τεκμηρίωση της αντιπροσωπευτικότητας των φορέων που συμμετέχουν στο εταιρικό σχήμα

Στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου απαιτείται η τεκμηρίωση της αντιπροσωπευτικότητας των φορέων που συμμετέχουν στο εταιρικό σχήμα σε σχέση με την προτεινόμενη περιοχή εφαρμογής.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Επιπλέον, πρέπει να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στην τυχόν συμμετοχή στο εταιρικό σχήμα φορέων όπως αγροτικοί / αλιευτικοί, εμπορικοί, περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί και πολιτιστικοί.

1.1.4 Χρηματοοικονομική επάρκεια του φορέα

Πρέπει να περιγράφονται / αναλύονται, με βάση τα στοιχεία του ισολογισμού, η καθαρή θέση του υποψήφιου φορέα και ο δείκτης ρευστότητας, καθώς και να επισυνάπτονται αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη χρηματοοικονομικών πόρων στον φορέα, και ειδικότερα ισολογισμός και καταστάσεις αποτελεσμάτων τελευταίας περιόδου (1/1/2015 έως 31/12/2015), εγκεκριμένο από το ΔΣ του Υποψήφιου Φορέα.

Σε περίπτωση που δεν έχει εγκριθεί ο Ισολογισμός, να υποβληθεί το ισοζύγιο πρωτοβαθμίων και δευτεροβάθμιων Δεκεμβρίου 2015, υπογεγραμμένο από τον Πρόεδρο του ΔΣ και τον υπεύθυνο του λογιστηρίου.

Σε περίπτωση νεοσύστατου νομικού προσώπου, είναι υποχρεωτική η κατάθεση προσωρινών ισολογισμών ή οποιουδήποτε άλλου αποδεικτικού εγγράφου για τη χρηματοοικονομική κατάσταση του συμμετέχοντος.

Σε περίπτωση συμμετέχοντος που δεν έχει κατά νόμο υποχρέωση δημοσίευσης ισολογισμών, είναι υποχρεωτική η κατάθεση Υπεύθυνης Δήλωσης περί της χρηματοοικονομικής του κατάστασης, κατά τα ανωτέρω ή οποιουδήποτε άλλου σχετικού εγγράφου.

Στις προτάσεις που αφορούν την προσέγγιση ΕΤΘΑ απαιτούνται οι ισολογισμοί ή τα σχετικά δικαιολογητικά των τριών τελευταίων ετών

1.2 ΕΠΙΠΕΔΟ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ**1.2.1. Αναλυτική παρουσίαση της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ)**

Απαιτείται η συμπλήρωση του παρακάτω πίνακα:

A/A	Όνομα	Φορέας που εκπροσωπείται	Κατηγορία Φορέα βάσει των συμφερόντων που αντιπροσωπεύουν (Δημόσιος/ Ιδιωτικός)	Ποσοστό συμμετοχής

Σημειώνεται ότι κάθε φορέας που συμμετέχει στο επίπεδο λήψης αποφάσεων μπορεί να εκπροσωπείται από ένα μόνο άτομο.

1.2.2. Τεκμηρίωση της επιλογής των φορέων που συμμετέχουν στο επίπεδο λήψης αποφάσεων

Στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου πρέπει να τεκμηριωθεί η αντιπροσωπευτικότητα των φορέων που συμμετέχουν στην ΕΔΠ σε σχέση με την προτεινόμενη περιοχή εφαρμογής. Επιπλέον, πρέπει να

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

αποτυπώνονται με σαφήνεια το ποσοστό συμμετοχής φορέων που εξυπηρετούν συμφέροντα του δημόσιου τομέα της περιοχής, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή και το ποσοστό συμμετοχής οικονομικών και κοινωνικών εταίρων της περιοχής, καθώς και άλλων εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών της περιοχής (π.χ. φορείς αγροτικοί / αλιευτικοί, εμπορικοί, περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί και πολιτιστικοί).

(Επισημαίνεται ότι, στο επίπεδο λήψης αποφάσεων, ούτε ο δημόσιος τομέας, ούτε καμία ενιαία ομάδα συμφερόντων δεν πρέπει να αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 49% των δικαιωμάτων ψήφου. Επίσης, στις περιπτώσεις όπου αιτείται χρηματοδότηση και από το ΕΤΘΑ, πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις του άρθ. 61 παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014 ώστε η εκπροσώπηση να ανέρχεται τουλάχιστον στο 10%).

1.3. ΣΤΕΛΕΧΙΑΚΗ ΔΟΜΗ – ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

1.3.1. Το προσωπικό που ήδη απασχολεί ή προτίθεται να απασχολήσει ο υποψήφιος Φορέας στο πλαίσιο εφαρμογής της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης:

- Συντονιστής προγράμματος
- Επιστημονικό προσωπικό
- Λοιπό προσωπικό

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ	ΕΤΟΣ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ	ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1.3.2. Τεκμηρίωση της επάρκειας της στελεχιακής δομής.

1.3.3. Παρουσίαση κτιριακών υποδομών και εξοπλισμού.

(απαιτείται η σύντομη παρουσίαση σε πίνακα των υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και του εξοπλισμού, βάσει και του οργανογράμματος).

1.4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ 4 ΤΟΥ ΠΑΑ 2007-2013 & ΤΟΥ ΕΠΑΛ 2007-2013

Σε περίπτωση που η ΟΤΔ έχει υλοποιήσει Δράσεις στο πλαίσιο του Άξονα 4-LEADER του ΠΑΑ 2007 – 2013 και του ΕΠΑΛ 2007-2013 να συμπληρωθούν οι ακόλουθοι πίνακες:

Στοιχεία υλοποίησης τοπικών προγραμμάτων του Άξονα 4 του ΠΑΑ (σε Δημόσια Δαπάνη)	
Συνολικό ποσό Δημόσιας Δαπάνης νομικών δεσμεύσεων, εκτός των λειτουργικών δαπανών, του Τ.Π. μέχρι και στις 31/12/2015.	
Ποσό Δημόσιας Δαπάνης πληρωμών, εκτός των	

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Λειτουργικών δαπανών, του Τ.Π. στις 31/12/2015.	
Ποσό Δημόσιας Δαπάνης Τ.Π., εκτός των λειτουργικών δαπανών, στις 31/12/2015.	
Αριθμός σχεδίων Μέτρου 421, στα οποία ήταν συντονιστής / εθνικός συντονιστής η ΟΤΔ 2007-2013	
Αριθμός σχεδίων Μέτρου 421, στα οποία ήταν εταίρος (εκτός συντονιστή) η ΟΤΔ 2007-2013	

Στοιχεία υλοποίησης τοπικών προγραμμάτων του Άξονα 4 του ΕΠΑΛ (σε Δημόσια Δαπάνη)	
Συνολικό ποσό Δημόσιας Δαπάνης νομικών δεσμεύσεων, εκτός των λειτουργικών δαπανών, του Τ.Π. μέχρι και στις 31/12/2015.	
Ποσό Δημόσιας Δαπάνης πληρωμών*, εκτός των λειτουργικών δαπανών, του Τ.Π. στις 31/12/2015.	
Ποσό Δημόσιας Δαπάνης Τ.Π., εκτός των λειτουργικών δαπανών, στις 31/12/2015.	
Αριθμός σχεδίων ΚΠ 4.1.2.6, στα οποία ήταν συντονιστής / εθνικός συντονιστής η ΟΤΔ 2007-2013	
Αριθμός σχεδίων ΚΠ 4.1.2.6, στα οποία ήταν εταίρος (εκτός συντονιστή) η ΟΤΔ 2007-2013	

* Ποσό των επιλέξιμων πραγματοποιηθεισών δαπανών των επενδύσεων.

Στους παραπάνω πίνακες δεν υπολογίζεται ο ΦΠΑ

Στον υπολογισμό ΔΔ νομικών δεσμεύσεων του Τ.Π. δεν συμπεριλαμβάνονται πράξεις οι οποίες κατά τις 31/12/2015 είχαν απεταχθεί.

1.5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΦΟΡΕΑ

Να γίνει αναφορά κατά πόσο η ΟΤΔ έχει πιστοποιηθεί με κάποιο διεθνές πρότυπο και να επισυναφτεί σχετικό πιστοποιητικό ή βεβαίωση.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD**2. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

Στο κεφάλαιο αυτό απαιτείται ο καθορισμός της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος και η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασής της.

Το κεφάλαιο διαρθρώνεται στα εξής υποκεφάλαια:

2.1 Παρουσίαση προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης

Παρουσιάζονται οι Ο.Τ.Α. της περιοχής παρέμβασης, η έκταση, ο πληθυσμός, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΠΑΑ 2014-2020		LEADER ΕΠΑΛΘ 2014-2020	
				Έκταση (km ²)	Πληθυσμός (στοιχεία 2011 – μόνιμος πληθυσμός)	Έκταση (km ²)	Πληθυσμός (στοιχεία 2011 – μόνιμος πληθυσμός)
ΣΥΝΟΛΟ							
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ/-ΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ/-ΩΝ (που εντάσσεται η περιοχή παρέμβασης)							

*προσδιορίζεται ο τύπος της περιοχής ως ακολούθως:

- ορεινές (βάσει της Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268),
- νησιωτικές (το σύνολο των νησιών της χώρας με εξαίρεση την Κρήτη και την Εύβοια),
- στις περιπτώσεις νησιωτικών περιοχών συμπληρώνεται μόνο ο χαρακτηρισμός «νησιωτική».

Επιπλέον, πρέπει να συμπληρωθεί ο Πίνακας 2.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD**ΠΙΝΑΚΑΣ 2****Περιοχές Natura εντός των ορίων της περιοχής παρέμβασης**

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΚΤΑΣΗ
ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ		

Για την ακριβή απεικόνιση της προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης σχεδιάζονται 2 χάρτες κλίμακας 1:200.000 ή άλλης κατάλληλης, στους οποίους να αποτυπώνονται αφενός τα όρια της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος, αφετέρου τα διοικητικά όρια των Τοπικών / Δημοτικών Κοινοτήτων, Δήμων, Περιφερειακών Ενοτήτων, Περιφερειών (γενικά στοιχεία).

Ο 1ος χάρτης περιλαμβάνει πλέον των ανωτέρω γενικών στοιχείων οικισμούς, ασφαλτοστρωμένο οδικό δίκτυο, ανάγλυφο και περιοχές Natura.

Ο 2ος χάρτης περιλαμβάνει πλέον των ανωτέρω γενικών στοιχείων, με ειδική γραμμογράφηση, τις χαρακτηρισμένες ορεινές, μειονεκτικές (βάσει της Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268) περιοχές ή νησιωτικές περιοχές.

2.2 Ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών και του δυναμικού της περιοχής παρέμβασης

Το Κεφάλαιο αυτό αφορά στην παρουσίαση της προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης, από τα οποία προκύπτουν η φυσιογνωμία και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.

Συγκεκριμένα, πρέπει να αναπτυχθεί μία σύντομη παρουσίαση της κοινωνικο-οικονομικής εξέλιξης της περιοχής, με έμφαση στις διαδικασίες κοινωνικού και οικονομικού μετασχηματισμού, καθώς και τις αιτίες που οδήγησαν σε αυτές. Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στις επιπτώσεις πρόσφατων διαρθρωτικών παρεμβάσεων στο πλαίσιο προγραμμάτων των προηγούμενων περιόδων. Στην περίπτωση όπου στη στρατηγική ενός τοπικού προγράμματος προταθούν και δράσεις που αφορούν στην αντιμετώπιση της προσφυγικής / μεταναστευτικής κρίσης απαιτείται η σχετική καταγραφή και παρουσίαση των στοιχείων τεκμηρίωσης.

Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης πρέπει να βασίζεται σε επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, άλλων επίσημων πηγών, εθνικών και διεθνών, όπως Eurostat, Ε.Ο.Τ., Ο.Α.Ε.Δ., Δ.Ο.Υ., Επιμελητήρια, καθώς και σε εκτιμήσεις αξιόπιστων μελετών που είναι διαθέσιμες. Στις περιπτώσεις μη ύπαρξης στοιχείων από επίσημες πηγές είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν στοιχεία έρευνας πεδίου ή άλλα στοιχεία κατόπιν τεκμηριωμένης ανάλυσης. Η αναφορά των στοιχείων, όπου απαιτείται, πρέπει να γίνει σε επίπεδο Δήμου ή, εφόσον δεν περιλαμβάνεται το σύνολο του Δήμου στην περιοχή παρέμβασης, στο αμέσως κατώτερο επίπεδο.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Σε κάθε περίπτωση και προκειμένου τα σχετικά στοιχεία να ληφθούν υπόψη, πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρεται η σχετική πηγή προέλευσής τους. Επίσης, η προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης πρέπει να είναι συνεκτική από γεωγραφική, οικονομική και κοινωνική άποψη.

Η ανάλυση των στοιχείων που αφορούν στην προτεινόμενη περιοχή εφαρμογής πρέπει κατ' ελάχιστον να είναι σύμφωνη και με τις παρακάτω παραγράφους.

2.2.1 Φυσικό περιβάλλον

Σύντομη παρουσίαση των φυσικο-γεωγραφικών και περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών της περιοχής στο βαθμό που οι σχετικοί παράγοντες επηρεάζουν την αναπτυξιακή διαδικασία της περιοχής, όπως:

- Φυσικοί πόροι και φυσικό περιβάλλον (χαρακτηριστικά).
- Προστατευόμενες περιοχές.
- Υδατικοί πόροι.
- Πολιτισμικό περιβάλλον (διαχείριση τοπίου - κληρονομιάς, παραδοσιακών οικισμών).
- Πολιτιστικά στοιχεία.

2.2.2 Δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού

- Επίπεδο και Εξέλιξη Πληθυσμού (2001 – 2011).
- Ηλικιακή Διάρθρωση Πληθυσμού (ειδικότερη αναφορά στον πληθυσμό κάτω των 35 ετών και στον πληθυσμό άνω των 55).
- Κοινωνικά Χαρακτηριστικά Πληθυσμού.

2.2.3 Οικονομικά στοιχείαA. Γενικά Στοιχεία

- Ενδεικτικά στοιχεία ΑΕΠ (σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας), 2001 – 2011: Συνολικό ΑΕΠ, ΑΕΠ κατά κεφαλή, ΑΕΠ κατά κλάδο.
- Ενδείξεις για επίπεδο και κατανομή ΑΕΠ στην περιοχή μελέτης.
- Απασχόληση (συνολική και κατά κλάδο) 2001 – 2011.
- Εξέλιξη Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού (2001 – 2011).
- Εξέλιξη Ανεργίας – Προσέγγιση επιπέδου υποαπασχόλησης.

B. Ο πρωτογενής τομέας

- Κύρια χαρακτηριστικά (κυριότερες μορφές δραστηριότητας).
- Κύριες χρήσεις αγροτικής γης.
- Παραγωγή αγροτικών προϊόντων (έμφαση στις προοπτικές προϊόντων Ονομασίας Προέλευσης. ΠΓΕ κλπ).

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

- Βαθμός μεταποίησης αγροτικών προϊόντων.
- Υπάρχουσα κατάσταση στην εμπορία των αγροτικών προϊόντων.
- Χαρακτηριστικά απασχολούμενων στην γεωργία (ηλικία, κλπ). Προσέγγιση επιπέδου πολύ – απασχόλησης.
- Δασοπονία: κύρια χαρακτηριστικά.
- Αλιεία & υδατοκαλλιέργεια: κύρια χαρακτηριστικά τα οποία τεκμηριώνουν το μέγεθος και η σημασία των κλάδων συλλεκτικής αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (απασχόληση, πλήθος & μέγεθος σκαφών, τύποι αλιείας & εκφορτώσεις, μέγεθος παραγωγής υδατοκαλλιέργειας κλπ).
- Άλλες δραστηριότητες του Πρωτογενούς Τομέα και η συμβολή τους στην τοπική οικονομία.

Γ. Ο δευτερογενής τομέας

- Κύρια χαρακτηριστικά (κυριότερες μορφές δραστηριότητας).
- Αριθμός, Μέγεθος και Διάρθρωση Επιχειρήσεων ανά κλάδο.
- Κλάδοι σε κρίση – αναδυόμενοι κλάδοι.

Δ. Ο τριτογενής τομέας

- Κύρια χαρακτηριστικά (κυριότερες μορφές δραστηριότητας).
- Αριθμός, Μέγεθος και Διάρθρωση Επιχειρήσεων ανά κλάδο.
- Κλάδοι σε κρίση – αναδυόμενοι κλάδοι.

Ειδικότερα, η ανάλυση του τουριστικού τομέα της περιοχής παρέμβασης πρέπει να περιλαμβάνει καταγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της τουριστικής ανάπτυξης στην περιοχή. Πρέπει να γίνει αναφορά στα εξής:

- Τουριστικά Καταλύματα, Κέντρα Αναψυχής και Ψυχαγωγίας και χωροταξική κατανομή τους.
- Ειδικές τουριστικές υποδομές, που τυχόν υπάρχουν στην περιοχή (π.χ. κέντρα πληροφόρησης, μονοπάτια μελέτης της φύσης, μουσεία, θεματικές διαδρομές, αναπτύξεις θεματικών / ειδικών ενδιαφερόντων π.χ. οινοποιία, εργαστήρια, προπονητικά/αθλητικά κέντρα, κ.λπ.).
- Λοιπές υπηρεσίες και δραστηριότητες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που σχετίζονται άμεσα με τον τουρισμό (π.χ. καταστήματα λιανικού εμπορίου, γραφεία ενοικίασης αυτοκινήτων, ταξιδιωτικά γραφεία κ.λπ.).
- Τουριστική ζήτηση (διανυκτερεύσεις, εποχικότητα, πληρότητα καταλυμάτων).
- Πόλοι προσέλκυσης επισκεπτών, π.χ. φυσικής καλλονής, πολιτιστικής κληρονομιάς [εκκλησίες/μοναστήρια, αρχαιολογικοί χώροι].
- Αξιοποίηση ευκαιριών που προσφέρονται από τη θάλασσα.

2.2.4 Χωροταξική – Πολεοδομική οργάνωση

- Αξιολόγηση της θέσης της περιοχής.
- Αποστάσεις της περιοχής από σημαντικά οικιστικά κέντρα και αγορές – Συνδέσεις και αλληλεξαρτήσεις.
- Οικιστικό δίκτυο.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

- Παραδοσιακοί – ιστορικοί οικισμοί.

2.2.5 Τεχνική υποδομή – Κοινωνική Υποδομή – Αναπτυξιακές Παρεμβάσεις

- Περιγραφή για την τεχνική υποδομή της περιοχής (οδικό δίκτυο – υποδομή στις μεταφορές, υποδομές περιβάλλοντος, ύδρευση – αποχέτευση κλπ).
- Περιγραφή κοινωνικής υποδομής της περιοχής (υποδομές υγείας, παιδείας, αθλητικές υποδομές, κοινωνικές υπηρεσίες, χώροι πολιτισμού κλπ).
- Διαρθρωτικές παρεμβάσεις έως σήμερα (σημαντικά έργα που έγιναν ή που σχεδιάζονται στην περιοχή και που σχετίζονται με την αναπτυξιακή στρατηγική).

3. Τεκμηρίωση της επιλογής της περιοχής εφαρμογής

Απαιτείται η τεκμηρίωση της επιλογής της προτεινόμενης περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος, καθώς και η τεκμηρίωση της συνοχής αυτής.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD**3 ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**

Στο κεφάλαιο απαιτείται η παρουσίαση του συνόλου:

- των ενεργειών διαβούλευσης με τους τοπικούς φορείς με σκοπό τον καθορισμό του εταιρικού σχήματος και την επιλογή της περιοχής εφαρμογής,
- των ενεργειών ενημέρωσης του τοπικού πληθυσμού και των τοπικών φορέων σχετικά με τον καθορισμό της περιοχής εφαρμογής,
- καθώς και η αναλυτική παρουσίαση των ενεργειών επιμόρφωσης στο πλαίσιο προετοιμασίας της παρούσας πρότασης.

3.1 Ενέργειες Διαβούλευσης

Απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα 1 με το σύνολο των ενεργειών διαβούλευσης στις οποίες έχει προβεί ο φορέας και σχετίζονται με την προετοιμασία του τοπικού προγράμματος και ειδικότερα το εταιρικό σχήμα του φορέα και τον καθορισμό της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Συγκεντρωτικός Πίνακας Ενεργειών Διαβούλευσης*

Ημερομηνία διεξαγωγής	Τόπος διεξαγωγής	Είδος Φορέων που συμμετείχαν**	Αριθμός συμμετεχόντων	Αντικείμενο Διαβούλευσης

*συμπληρώνεται μία γραμμή ανά ενέργεια

**συμπληρώνεται το είδος των φορέων βάσει συμφερόντων (ιδιωτικών / δημόσιων)

Απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα 2 με την αναλυτική περιγραφή των ενεργειών διαβούλευσης με την αποτύπωση των απαιτούμενων στοιχείων ανά διαβούλευση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Αναλυτικός Πίνακας ανά ενέργεια διαβούλευσης*

Είδος ενέργειας (π.χ. ημερίδα, σύσκεψη)		
Ημερομηνία διεξαγωγής		
Ομάδα/ες στόχος		
Αριθμός συμμετεχόντων		
Φορείς που συμμετείχαν	Είδος φορέων	Συμμετέχοντες
Συμπεράσματα / Αποτελέσματα		

*συμπληρώνεται ένας πίνακας ανά ενέργεια

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Ακολούθως του Πίνακα 1 και του Πίνακα 2 απαιτείται η συνοπτική αναφορά στα αποτελέσματα των ενεργειών τοπικής διαβούλευσης και στον τρόπο με τον οποίο αυτά λήφθηκαν υπόψη κατά το σχεδιασμό του τοπικού προγράμματος.

3.2 Ενέργειες Ενημέρωσης

Απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα 3 με το σύνολο των ενεργειών ενημέρωσης στις οποίες έχει προβεί ο φορέας και σχετίζονται με την προετοιμασία του τοπικού προγράμματος και ειδικότερα τον καθορισμό της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Ενέργειες Ενημέρωσης

Ημερομηνία Διεξαγωγής	Τόπος Διεξαγωγής	Συμμετέχοντες*	Αριθμός Συμμετεχόντων	Αντικείμενο Ενημέρωσης

*Στις περιπτώσεις όπου η ενέργεια ενημέρωσης αφορούσε τον ευρύτερο πληθυσμό μιας περιοχής και όχι συγκεκριμένες ομάδες δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων το πεδίο συμπληρώνεται με τη φράση «τοπικός πληθυσμός»

Ακολούθως του Πίνακα 3 απαιτείται η συνοπτική αναφορά στα αποτελέσματα των ενεργειών ενημέρωσης και στον τρόπο με τον οποίο αυτά λήφθηκαν υπόψη κατά το σχεδιασμό του τοπικού προγράμματος.

3.3 Ενέργειες Επιμόρφωσης

Απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα 4 με το σύνολο των ενεργειών επιμόρφωσης οι οποίες οργανώθηκαν από τον φορέα ή οργανώθηκαν από άλλον φορέα και συμμετείχαν μέλη του φορέα, στο πλαίσιο της προετοιμασίας του τοπικού προγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Ενέργειες Επιμόρφωσης

Ημερομηνία Διεξαγωγής	Τόπος Διεξαγωγής	Συμμετέχοντες*	Αντικείμενο Επιμόρφωσης

*Στο πεδίο συμπληρώνεται το ονοματεπώνυμο του συμμετέχοντος και ο φορέας τον οποίο εκπροσωπεί

Ακολούθως του Πίνακα 4 απαιτείται η συνοπτική αναφορά στα αποτελέσματα των ενεργειών επιμόρφωσης και στον τρόπο με τον οποίο αυτά λήφθηκαν υπόψη κατά το σχεδιασμό του τοπικού προγράμματος.

3.4 Λοιπές Ενέργειες

Απαιτείται να συμπληρωθούν τυχόν λοιπές ενέργειες (π.χ. μελέτες σχετικές με την περιοχή εφαρμογής ή άλλες σχετικές μελέτες, συμβουλευτικές υπηρεσίες) στις οποίες έχει προβεί ο φορέας και σχετίζονται άμεσα με την προετοιμασία του τοπικού προγράμματος και ειδικότερα το εταιρικό

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

σχήμα του φορέα και την επιλογή της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος. Επιπροσθέτως, απαιτείται η συνοπτική αναφορά στα αποτελέσματα των ενεργειών αυτών και στον τρόπο με τον οποίο αυτά λήφθηκαν υπόψη κατά το σχεδιασμό του τοπικού προγράμματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΦΑΚΕΛΟΥ Β: ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (CLLD) -
LEADER**

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.1. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΠΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ «ΕΚ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΑΝΩ» ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ**

Στο κεφάλαιο αυτό απαιτείται να αναφερθούν αναλυτικά οι διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν, αφενός με τους βασικούς φορείς της περιοχής παρέμβασης του σχεδίου τοπικού προγράμματος, αφετέρου με τον τοπικό πληθυσμό στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης της «εκ των κάτω προς τα πάνω» διαδικασίας. Οι εν λόγω διαβουλεύσεις πρέπει να αφορούν στη διαμόρφωση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.

2.1. 1.1 Καταγραφή των ενεργειών διαβούλευσης

Απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα 1 με το σύνολο των ενεργειών διαβούλευσης στις οποίες έχει προβεί ο φορέας και σχετίζονται με την προετοιμασία της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης του τοπικού προγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Συγκεντρωτικός Πίνακας Ενεργειών Διαβούλευσης*

Ημερομηνία διεξαγωγής	Τόπος διεξαγωγής	Είδος Φορέων που συμμετείχαν**	Αριθμός συμμετεχόντων	Αντικείμενο Διαβούλευσης

*συμπληρώνεται μία γραμμή ανά ενέργεια

**συμπληρώνεται το είδος των φορέων βάσει συμπεριφερόντων που εκπροσωπούν (ιδιωτικών / δημόσιων). Στην περίπτωση όπου η ενέργεια αφορά τον ευρύτερο τοπικό πληθυσμό αναγράφεται η φράση «τοπικός πληθυσμός».

2.2. 1.2 Αναλυτική περιγραφή των διαδικασιών διαβούλευσης

Απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα 2 με το σύνολο των ενεργειών διαβούλευσης στις οποίες έχει προβεί ο φορέας και σχετίζονται με την προετοιμασία της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης του τοπικού προγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Αναλυτικός Πίνακας ανά ενέργεια διαβούλευσης*

Είδος ενέργειας (π.χ. ημερίδα, σύσκεψη)		
Ημερομηνία διεξαγωγής		
Ομάδα/ες στόχος		
Αριθμός συμμετεχόντων		
Φορείς που συμμετείχαν	Είδος φορέων	Συμμετέχοντες (αριθμός)

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Συμπεράσματα / Αποτελέσματα		

*συμπληρώνεται ένας πίνακας ανά ενέργεια

2.3. 1.3 Συνοπτική καταγραφή αποτελεσμάτων

Απαιτείται η συνοπτική καταγραφή στα αποτελέσματα της τοπικής διαβούλευσης και στον τρόπο με τον οποίο αυτά λήφθηκαν υπόψη κατά το σχεδιασμό του τοπικού προγράμματος και ειδικότερα της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.

Σε παράρτημα της Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης θα πρέπει να επισυνάπτονται Πρακτικά συναντήσεων, συνεδριάσεων ή οποιαδήποτε άλλα έγγραφα μέσα από τα οποία να αποδεικνύεται η διαβούλευση μεταξύ των βασικών φορέων της προτεινόμενης περιοχής κατά την ετοιμασία της στρατηγικής της ομάδας.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ)**

Στο κεφάλαιο αυτό απαιτείται η ανάλυση **SWOT**, δηλαδή η ανάλυση των δυνάμεων - πλεονεκτημάτων (**Strengths**), αδυναμιών - μειονεκτημάτων (**Weaknesses**), προοπτικών - ευκαιριών (**Opportunities**) και απειλών - κινδύνων (**Threats**), που αντιμετωπίζει η συγκεκριμένη περιοχή, η οποία θα συνεισφέρει στη λήψη αποφάσεων και στην αποτελεσματικότερη χάραξη αναπτυξιακής στρατηγικής.

Η SWOT ανάλυση λαμβάνει στοιχεία από την αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης και βοηθάει στην εξαγωγή συμπερασμάτων.

Αναλυτικότερα, με την ανάλυση SWOT θα γίνει:

A. Αναγνώριση

1. Των πλεονεκτημάτων-δυνάμεων (**Strengths**), δηλ. των εσωτερικών συνθηκών που περιγράφουν τη θέση της περιοχής παρέμβασης, σχετίζονται άμεσα με το επίπεδο ανάπτυξής της και χαρακτηρίζονται ως πλεονεκτήματα της και
2. των μειονεκτημάτων-αδυναμιών (**Weaknesses**), δηλ. των εσωτερικών συνθηκών που μειώνουν τη θέση της περιοχής παρέμβασης ως θύλακα ανάπτυξης και χαρακτηρίζονται ως προβλήματα.

B. Εξέταση

1. Των προοπτικών – ευκαιριών (**Opportunities**), δηλ. των τρεχουσών ή μελλοντικών συνθηκών του "περιβάλλοντος" που ενεργούν θετικά για την ενδυνάμωση και την ανάπτυξη της θέσης της περιοχής και
2. των απειλών - κινδύνων (**Threats**), δηλ. των τρεχουσών ή μελλοντικών συνθηκών του "περιβάλλοντος" που ενεργούν αρνητικά στην ανάπτυξη της περιοχής.

SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	
ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ (Weaknesses)
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD**3. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

Λαμβάνοντας υπόψη την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, τα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT για την προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης, το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης – ΕΣΠΑ 2014-2020, το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020 (ΠΑΑ) και κυρίως το Μέτρο 19 αυτού, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020 και κυρίως την Προτεραιότητα 4 αυτού, τις εισηγήσεις και απόψεις τοπικών φορέων και πληθυσμού όπως αυτές προέκυψαν από τις ενέργειες διαβούλευσης, θα καθοριστούν οι στόχοι του τοπικού προγράμματος CLLD/ LEADER, καθώς και η στρατηγική που υιοθετείται για την επίτευξη των στόχων αυτών. Η στρατηγική επίσης πρέπει να στοχεύει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για «έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» (ΕΕ 2020).

Στον καθορισμό των στόχων του τοπικού προγράμματος πρέπει να ληφθούν υπόψη:

1. οι στρατηγικοί στόχοι του ΠΑΑ 2014-2020:
  - Μετάβαση σε ένα ισχυρό, αειφόρο αγρο-διατροφικό σύστημα
  - Αύξηση της «προστιθέμενης» αξίας των αγροτικών περιοχών
2. οι στρατηγικές επιλογές του ΕΠΑΛΘ 2014-2020:
  - στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ του τομέα της Αλιείας και της Υδατοκαλλιέργειας και
  - στην προστασία του περιβάλλοντος και στην προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων.

Οι στόχοι πρέπει να αποτυπώνονται με σαφήνεια, ώστε να είναι δυνατή η συσχέτισή τους με τα αποτελέσματα της SWOT, καθώς και τα συμπεράσματα των ενεργειών διαβούλευσης με του τοπικούς φορείς και τον τοπικό πληθυσμό. Ταυτόχρονα, οι δράσεις του τοπικού προγράμματος και τα αποτελέσματα αυτών (εκροές κάθε δράσης) πρέπει να αποδεικνύουν την άμεση σύνδεση τους με τους στόχους της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.

Η ανάπτυξη της στρατηγικής επίτευξης των στόχων απαιτείται να στηριχθεί στις στρατηγικές ανάπτυξης των επιμέρους τομέων του τοπικού προγράμματος (π.χ. αγροτικού τουρισμού, αξιοποίησης τοπικών πόρων στο γεωργικό και μη γεωργικό τομέα, κ.λπ.), αλλά και ειδικότερα στις **θεματικές κατευθύνσεις** που θα επιλεγούν, οι οποίες είναι απαραίτητο να καθορισθούν με βάση τις ανάγκες, τη δυναμική, τις δυνατότητες και προοπτικές της περιοχής. Παράλληλα, πρέπει να περιγράφεται η συνάφεια των στόχων του τοπικού προγράμματος με την αναπτυξιακή στρατηγική που υιοθετείται.

Η αναπτυξιακή στρατηγική μπορεί να διαρθρωθεί γύρω από μία βασική θεματική κατεύθυνση τοπικής ανάπτυξης η οποία μπορεί να συνδέεται συμπληρωματικά με δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις τοπικής ανάπτυξης. Τόσο η βασική όσο και οι δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις τοπικής ανάπτυξης πρέπει να συνδέονται άμεσα με την περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης, τη

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

SWOT ανάλυση και τη στρατηγική του τοπικού προγράμματος, καθώς και την περιγραφή των προτεινόμενων δράσεων.

Η βασική θεματική κατεύθυνση τοπικής ανάπτυξης πρέπει να έχει τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα στο τοπικό πρόγραμμα. Στις περιπτώσεις όπου δεν θα επιλεγούν δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις απαιτείται ανάλογη τεκμηρίωση.

Οι θεματικές κατευθύνσεις ενδεικτικά μπορούν να αφορούν στα παρακάτω:

- Τη διασύνδεση τομέων και οικονομικών παραγόντων.
- Την υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και την ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας.
- Την υλοποίηση κοινωνικών δράσεων για την επίτευξη κοινωνικής συνοχής και την καταπολέμηση της φτώχειας.
- Την υλοποίηση δράσεων για την αντιμετώπιση της προσφυγικής / μεταναστευτικής κρίσης.
- Την προώθηση της συμμετοχής, της συνεργασίας, της δικτύωσης και της ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ διαφορετικών περιοχών, εταίρων και κρατών.
- Την ενίσχυση δράσεων και παρεμβάσεων για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή.
- Τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.
- Την ενίσχυση της καινοτομίας και των καινοτόμων παρεμβάσεων.
- Τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας αλλά και ειδικότερα τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.
- Την εισαγωγή πρακτικών για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής.

Επιπλέον, πρέπει να αναλυθεί η συσχέτιση της στρατηγικής του τοπικού προγράμματος με την ευρύτερη στρατηγική που υιοθετείται για την περιοχή από φορείς εθνικού ή/και περιφερειακού επιπέδου.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD**4. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

Το σχέδιο του τοπικού προγράμματος διαρθρώνεται στα ακόλουθα υπο-μέτρα:

- Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/ΤΑΠΤΟΚ)
  - Κωδικός υπο-μέτρου του ΠΑΑ 2014-2020: 19.2
  - Κωδικός μέτρου του ΕΠΑΛΘ: 4.2
- Διατοπική και διακρατική συνεργασία
  - Κωδικός υπο-μέτρου του ΠΑΑ 2014-2020: 19.3
  - Κωδικός μέτρου του ΕΠΑΛΘ: 4.3
- Λειτουργία της Ομάδας Τοπικής Δράσης, απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση στην περιοχή
  - Κωδικός υπο-μέτρου του ΠΑΑ 2014-2020: 19.4
  - Κωδικός μέτρου του ΕΠΑΛΘ: 4.4

3.1. 4.1 ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΓΤΑΑ**4.1.1 Δράσεις στο πλαίσιο εφαρμογής του υπο-μέτρου 19.2**

Μέσω του υπομέτρου μπορούν να ενταχθούν και υλοποιηθούν:

Α) Δημόσιου χαρακτήρα παρεμβάσεις: Οι παρεμβάσεις αυτές συμβάλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής.

Β) Ιδιωτικού χαρακτήρα παρεμβάσεις: Οι παρεμβάσεις αυτές συμβάλουν στην ανάπτυξη του δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας, είναι συνδεδεμένες με την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής, είναι σύμφωνες με τα όσα προβλέπονται στο τοπικό πρόγραμμα και έχουν επιχειρηματικό χαρακτήρα.

Στο πλαίσιο του υπο-μέτρου οι φορείς καλούνται να επιλέξουν ή / και να σχεδιάσουν τις απαιτούμενες δράσεις για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης του τοπικού τους προγράμματος. Η στρατηγική του κάθε τοπικού προγράμματος θα πρέπει να εστιάζει στην ανάπτυξη του δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό οι δημόσιου χαρακτήρα παρεμβάσεις δεν μπορούν να υπερβούν το 40% της Δημόσιας Δαπάνης του υπο-μέτρου. Το σύνολο των δράσεων που θα επιλεγούν πρέπει να είναι σύμφωνες με τα οριζόμενα στους σχετικούς κανονισμούς του ΕΓΤΑΑ, το ΠΑΑ 2014-2020 και ειδικότερα το μέτρο 19.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Η κάθε ΟΤΔ έχει δυνατότητα να επιλέξει δράσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπομέτρο 19.2 ΠΑΑ2014-2020 ή / και να προτείνουν επιπλέον δράσεις με σκοπό την επίτευξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης ανάπτυξης της περιοχής εφαρμογής. Το σύνολο των δράσεων που θα προταθούν, θα αξιολογηθούν ως προς την προσφορά τους στην επίτευξη των στόχων της τοπικής στρατηγικής ανάπτυξης. Σε κάθε περίπτωση οι επιπλέον δράσεις οι οποίες θα προταθούν πρέπει να είναι σύμφωνες με την επιλεξιμότητα του ΕΓΤΑΑ και ειδικότερα τους κανονισμούς (ΕΕ) 1305/2013 και 808/2014.

Τα ποσοστά στήριξης αφορούν σε κάθε κατηγορία ενέργειας που θα περιγράφεται στην τοπική στρατηγική. Παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε ΟΤΔ να προσαρμόζει αιτιολογημένα, βάσει της στρατηγικής σημασίας της κάθε παρέμβασης, τα ποσοστά ενίσχυσης έως και του ανώτατου επιτρεπτού ορίου.

Α) Για παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στην τοπική στρατηγική και αφορούν σε ενέργειες που καλύπτονται από το άρθρο 42 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ ισχύουν, κατ' ανώτατο, τα ποσοστά και ύψη ενίσχυσης που περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙ του Καν. (ΕΕ) 1305/2013.

Β) Για παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στην τοπική στρατηγική και αφορούν σε ενέργειες που δεν καλύπτονται από το άρθρο 42 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ ισχύουν, κατ' ανώτατο, τα ποσοστά και ύψη ενίσχυσης, που περιγράφονται στα σχετικά με τις παρεμβάσεις άρθρα, των Κανονισμών (ΕΕ) 702/2014, 651/2014 ή 1407/2013 ανάλογα.

Ειδικότερα, για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013 απαιτείται ο καθορισμός του ποσοστού ενίσχυσης με σκοπό την ισοστάθμιση της επαρκούς παροχής κινήτρου σε σχέση με τον επιχειρηματικό κίνδυνο που ο κάθε επιχειρηματίας καλείται να λάβει προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηματοδότηση οικονομικά βιώσιμων επιχειρήσεων και επιχειρηματικών σχεδίων. Στο πλαίσιο αυτό από τη χρήση του εν λόγω κανονισμού τα ποσοστά ενίσχυσης δεν μπορούν να υπερβούν το 65%. Εξάιρεση αποτελούν οι δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης όπου η στήριξη πράξεων με προϋπολογισμό έως και 20.000 € δύναται να χορηγηθεί, βάσει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013, με ένταση ενίσχυσης έως και το 100% των επιλέξιμων δαπανών.

4.1.2 Δράσεις στο πλαίσιο εφαρμογής του υπο-μέτρου 19.3

Μέσω του υπομέτρων μπορούν να ενταχθούν και υλοποιηθούν οι παρακάτω υπο-δράσεις:

- Σχέδια διατοπικών συνεργασιών
- Σχέδια διακρατικών συνεργασιών

Τα σχέδια συνεργασίας πρέπει να συνάδουν με τις τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές των περιοχών παρέμβασης των εταίρων, να αποτυπώνουν διακριτούς και μετρήσιμους στόχους, καθώς και να αποδεικνύεται η διάχυση των αποτελεσμάτων του σχεδίου στον τοπικό πληθυσμό. Τα οφέλη των σχεδίων συνεργασίας μπορούν να έχουν επιπτώσεις / αποτελέσματα και σε περιοχές εκτός της περιοχής εφαρμογής των εγκεκριμένων τοπικών προγραμμάτων. Είναι υποχρεωτικό η κάθε υποβαλλόμενη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης να περιέχει τουλάχιστον ένα προσχέδιο διατοπικής ή διακρατικής συνεργασίας.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Στα σχέδια συνεργασίας πρέπει να περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο τα ακόλουθα:

- Αντικείμενο και στόχοι της συνεργασίας (π.χ. αναζήτηση κρίσιμης μάζας, αναζήτηση συμπληρωματικότητας, μεταφορά τεχνογνωσίας, κλπ.).
- Αναζήτηση εν δυνάμει εταίρων (κριτήρια επιλογής, χαρακτηριστικά των εταίρων κλπ.).
- Τεκμηρίωση της συνεργασίας, σε σχέση με τα χαρακτηριστικά της περιοχής, και τους στόχους της στρατηγικής.
- Ανάλυση των δράσεων που θα διεξαχθούν στο πλαίσιο του Έργου Συνεργασίας
- Πόροι που θα διατεθούν για την οργάνωση της συνεργασίας (ανθρώπινο δυναμικό, χρηματοοικονομικοί πόροι).
- Προσδοκώμενα αποτελέσματα από τη συνεργασία για την περιοχή (βραχυπρόθεσμα, μακροπρόθεσμα).
- Ενέργειες που τυχόν έχουν ήδη αναληφθεί για τη συγκρότηση της συνεργασίας.
- Προβλεπόμενος τρόπος εφαρμογής του σχεδίου συνεργασίας.

4.1.3 Δράσεις υπο-μέτρου 19.4

Το υπο-μέτρο περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες δαπανών:

- Αμοιβές προσωπικού και εξωτερικών συμβούλων.
- Λειτουργικές δαπάνες.
- Πάγια και λοιπός εξοπλισμός.
- Ενέργειες εμπύχωσης.
- Υποστηρικτικές ενέργειες (εκπόνησης μελετών, ενέργειες επιμόρφωσης, αυτό-αξιολόγηση).

Στο υπο-μέτρο περιλαμβάνονται οι απαιτούμενες ενέργειες και διαδικασίες που στοχεύουν στη στήριξη των Ομάδων Τοπικής Δράσης, οι οποίες επιλέγονται για την υλοποίηση προγράμματος τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής σε αγροτικές περιοχές στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου.

Εν όψει της πολυταμειακής προσέγγισης δύναται να χρηματοδοτηθούν από το ΕΓΤΑΑ οι λειτουργικές δαπάνες των τοπικών στρατηγικών και εταιρικών σχημάτων, οι οποίες θα αφορούν εκτός των παρεμβάσεων ΕΓΤΑΑ και τα λοιπά οικεία Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, και ΕΤΘΑ), εφόσον συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- i. η περιοχή παρέμβασης ΕΤΠΑ και ΕΚΤ, ως προς την έκταση της, να ταυτίζεται ή να είναι υποσύνολο της περιοχής εφαρμογής LEADER σύμφωνα με το προτεινόμενο τοπικό πρόγραμμα,
- ii. η περιοχή παρέμβασης ΕΤΘΑ, ως προς την έκταση της, να ταυτίζεται κατά τουλάχιστον στο 50% με την περιοχή εφαρμογής LEADER σύμφωνα με το προτεινόμενο τοπικό πρόγραμμα,
- iii. οι τοπικές στρατηγικές αφορούν το ΕΓΤΑΑ (LEADER προσέγγιση) σε προϋπολογισμό σε ποσοστό 50% και άνω σύμφωνα με το προτεινόμενο τοπικό πρόγραμμα.

Η ένταση ενίσχυσης ορίζεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών. Η στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος υπο-μέτρου παρέχεται στους δικαιούχους ως επιχορήγηση και μπορεί να ανέλθει μέχρι το 20% της συνολικής δημόσιας δαπάνης που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της στρατηγικής τοπικής

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (άρθρο 35 του Καν. (ΕΕ) 1303/2013) και του τοπικού προγράμματος. Στις περιπτώσεις όπου προκύπτει η ενεργοποίηση δράσεων / ενεργειών σε συγκεκριμένες κατηγορίες έργων που συμβάλουν στην ανάπτυξη της καινοτομίας, των συλλογικών δράσεων, της δικτύωση και της συνεργασίας (όπως αυτά θα εξειδικευτούν στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής), σε ποσοστό άνω του 10% του προϋπολογισμού των υπομέτρων 19.2 και 19.3, το ανωτέρω ποσοστό στήριξης του υπομέτρου μπορεί να ανέλθει μέχρι το 25% της συνολικής δημόσιας δαπάνης του τοπικού προγράμματος. Στις περιπτώσεις όπου μία ΟΤΔ επιθυμεί να κάνει χρήση του ανωτέρου αυξημένου ποσοστού δηλώνει το ποσοστό συμμετοχής του υπομέτρου στο συνολικό τοπικό πρόγραμμα κατά την υποβολή προς αξιολόγηση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης σε σχετικό χρηματοδοτικό πίνακα. Η επιτροπή αξιολόγησης εγκρίνει το ποσοστό συμμετοχής που δηλώνει η ΟΤΔ και ο εγκεκριμένος χρηματοδοτικός πίνακας επισυνάπτεται στη σχετική έγκριση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης. Η ΟΤΔ μπορεί να κάνει χρήση των πόρων που υπερβαίνουν το 20%, στο πλαίσιο του υπομέτρου 19.4, μόνο αφού συμβασιοποιήσουν τα σχετικά έργα στο ποσοστό που προβλέπεται. Στην περίπτωση που δεν καταφέρουν να συμβασιοποιήσουν το σχετικό ποσό οι εν λόγω πόροι δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη δαπανών του υπομέτρου 19.4 και κατανέμονται στα λοιπά υπομέτρα (19.2 και 19.3).

Το 5% κατ' ελάχιστο του συνολικού προϋπολογισμού του υπο-μέτρου θα πρέπει να αφορά δραστηριότητες εμψύχωσης του τοπικού πληθυσμού. Από την κατηγορία δαπανών που αφορά τις υποστηρικτικές ενέργειες η αυτό-αξιολόγηση είναι υποχρεωτική. Σημειώνεται ότι στο ανωτέρω πλαίσιο πριν την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων μεταξύ Αναθέτουσας Αρχής και ΟΤΔ απαιτείται, μεταξύ των άλλων, και η προσκόμιση σχεδίου δράσης τόσο για τις ενέργειες εμψύχωσης όσο και για τις ενέργειες αυτό-αξιολόγησης.

4.1.4 Περιγραφή καινοτόμων έργων, έργων συνεργασίας και έργων συλλογικών δράσεων

Στο πλαίσιο σχεδιασμού και υλοποίησης των τοπικών προγραμμάτων ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί από τις ΟΤΔ στην ενίσχυση και προώθηση των καινοτόμων έργων, των έργων συνεργασίας και των συλλογικών έργων / δράσεων.

4.1.4.1 Καινοτόμα έργα

Η Καινοτομία ορίζεται ως «η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης με σκοπό την παραγωγή ή/και παροχή νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή/και υπηρεσιών που βρίσκουν άμεση παραγωγική, χρηστική ή/και εμπορική εφαρμογή». Εναλλακτικά μπορεί να ορισθεί ότι η καινοτομία συνίσταται στην παραγωγή, την αφομοίωση και την εκμετάλλευση με επιτυχία των νέων επιτευγμάτων ή ιδεών στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα.

Μια Καινοτόμα Δράση μπορεί να είναι ριζοσπαστική, ή σταδιακή (ανάλογα με τις αλλαγές σε υφιστάμενες λειτουργίες μιας επιχείρησης) και μπορεί να αναφέρεται σε ένα νέο προϊόν ή μια νέα υπηρεσία, στους τρόπους παραγωγής τους ή στην τεχνολογία που χρησιμοποιείται, όπως και στην διοικητική δομή ενός οργανισμού (εσωτερικά ή εξωτερικά σε σχέση με τους πελάτες ή καταναλωτές).

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Ως τεχνολογική καινοτομία ορίζεται:

α. Η εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου σε σχέση με τα βασικά του χαρακτηριστικά, τις τεχνικές προδιαγραφές, το ενσωματωμένο λογισμικό ή άλλα μη υλικά συστατικά, προστιθέμενες χρήσεις ή τη φιλικότητα προς τον χρήστη, προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας), ή,

β. Η εισαγωγή στην επιχείρηση μίας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής, μεθόδου παροχής και διανομής ή διαδικασίας υποστήριξης για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Το αποτέλεσμα (της διαδικασίας) θα πρέπει να είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο της παραγωγής, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής και διανομής. Καθαρά οργανωτικές ή διοικητικές μεταβολές δεν περιλαμβάνονται στην τεχνολογική καινοτομία.

Επιπρόσθετα, η τεχνολογική καινοτομία πρέπει να βασίζεται στα αποτελέσματα νέων τεχνολογικών εξελίξεων, νέων συνδυασμών υπάρχουσών τεχνολογιών ή στη χρησιμοποίηση άλλου είδους γνώσεων που αποκτήθηκαν από την επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.

ΜΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Οργανωτική μη τεχνολογική καινοτομία είναι η εφαρμογή νέων μεθόδων ή μεταβολών των μεθόδων, όσον αφορά τη δομή ή τη διοίκηση της επιχείρησης, που αποσκοπούν στη βελτίωση της χρήσης των γνώσεων στην επιχείρηση, της ποιότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή της αποτελεσματικότητας των ροών εργασίας.

Μη τεχνολογική καινοτομία εμπορίας είναι η εφαρμογή νέων ή βελτιωμένων σχεδίων ή μεθόδων πώλησης που αποσκοπούν στην αύξηση της ελκυστικότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή στην είσοδο σε νέες αγορές.

A) Παραδείγματα του τι μπορεί να αφορά η τεχνολογική καινοτομία

Ο κατάλογος είναι ενδεικτικός και δεν εξαντλεί όλες τις περιπτώσεις.

1. Βιομηχανία / Παραγωγή

Καινοτομία προϊόντος / διαδικασίας

- Νέες μέθοδοι στην παρασκευή τελικών και άλλων προϊόντων / υπηρεσιών με νέες πρώτες ύλες
- Χρήση νέων φιλικών προς το περιβάλλον υλικών
- Προϊόντα βιοτεχνολογίας
- Νέες ενεργειακές τεχνολογίες στον πρωτογενή τομέα
- Φάρμακα βιολογικής βάσης

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

- Νέες διαγνωστικές μέθοδοι στην ιατρική ή στην παραγωγή
- Τεχνολογίες αισθητήρων
- Προϊόντα για την παροχή προστασίας του χρήστη ή περιβάλλοντος
- Συστήματα ολικής διαχείρισης απορριμμάτων ή αποβλήτων
- Αξιοποίηση απορριμμάτων / αποβλήτων.
- Μείωση ενεργειακής κατανάλωσης ανά μονάδα προϊόντος / υπηρεσίας
- Ενσωμάτωση «πράσινων» τεχνολογιών στην παραγωγική / παροχή υπηρεσιών
- Μέθοδος μέτρησης και ελέγχου διαδικασιών ή/και ποιότητας των προϊόντων με αισθητήρες
- Συστήματα που μετρούν και ελέγχουν τα αποθέματα των προϊόντων
- Εισαγωγή μεθόδων που στηρίζονται σε ψηφιακές τεχνολογίες για την ανάπτυξη της παραγωγής (π.χ. αυτοματοποιημένη γραμμή παραγωγής)
- Εισαγωγή προγραμμάτων προσομοίωσης για τον έλεγχο και τη βελτιστοποίηση των τελικών ή και των ενδιάμεσων μεθόδων της παραγωγής και των προϊόντων

2. Εμπόριο - Χονδρικό Εμπόριο

Καινοτομία «προϊόντος» ή διαδικασίας

- Εισαγωγή οικολογικών προϊόντων στη σειρά των αγαθών
- Νέα είδη υπηρεσιών πιστοποίησης
- Εισαγωγή επιπρόσθετων υπηρεσιών: συνδυασμένες υπηρεσίες (π.χ. τεχνικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, εξέταση και πιστοποίηση υπηρεσιών)
- Πώληση απευθείας στον πελάτη - Ηλεκτρονική ανταλλαγή προϊόντων
- Μείωση ενεργειακού «αποτυπώματος» παραγωγικών διαδικασιών
- Μέθοδοι εντοπισμού και ελέγχου των φορτίων
- Ψηφιακός χειρισμός προϊόντων
- Εισαγωγή καναλιών άμεσης επανατροφοδότησης μεταξύ πελάτη-παραγωγού
- Ηλεκτρονικοί κατάλογοι (π.χ. σε οπτικούς δίσκους)
- Κέντρα εξυπηρέτησης πελατών για συντονισμό όλων των απαιτήσεων των πελατών

3. Άλλες περιπτώσεις καινοτομίας

- Ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού για καινοτόμες εφαρμογές (π.χ. αγροτικό τομέα)
- Ανάπτυξη ευέλικτου και φιλικού προς το χρήστη λογισμικού
- Υπηρεσίες βιομηχανικού σχεδιασμού πρωτότυπου προϊόντος / διεργασίας / παροχής υπηρεσίας.
- Ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών εξομοίωσης και μοντελοποίησης.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

- Εξ' αποστάσεως συντήρηση λογισμικού και παροχή συμβουλών
- Παροχή νέων εφαρμογών και προγραμμάτων πολυμέσων
- Εφαρμογές εκπαίδευσης εξ αποστάσεως
- Εφαρμογή θερμογραφικών και μεθόδων / τεχνικών μη – καταστροφικών ελέγχων στην αποτίμηση τεχνικών συστημάτων.
- Εφαρμογές τηλεματικής και ψηφιακών συστημάτων μετάδοσης.
- Εφαρμογές τηλε-ιατρικής

Β) Παραδείγματα του τι μπορεί να είναι μη τεχνολογική καινοτομία

Είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ της τεχνολογικής καινοτομίας προϊόντων και διαδικασιών και της μη τεχνολογικής καινοτομίας (οργάνωσης και εμπορίας). Για παράδειγμα:

- Τα πιστοποιητικά ISO ή η εισαγωγή συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ποιότητας είναι τεχνολογική καινοτομία μόνο όταν συνδέονται άμεσα με την εισαγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων διαδικασιών.
- Η δημιουργία μίας απλής ιστοσελίδας με πληροφορίες, χωρίς on-line νέες και πρωτότυπες υπηρεσίες δεν αποτελεί καινοτομία. Αν υπάρχουν οι πρωτότυπες υπηρεσίες τότε αποτελεί παράδειγμα μη τεχνολογικής καινοτομίας
- Οι οργανωτικές καινοτομίες θεωρούνται τεχνολογικές μόνο στην περίπτωση που βασίζονται σε νέες τεχνολογικές εφαρμογές και επιφέρουν μετρήσιμες αλλαγές στην απόδοση, για παράδειγμα αύξηση στην παραγωγικότητα ή στις πωλήσεις.

Τι δεν είναι καινοτομία οποιασδήποτε μορφής

Ένα σημαντικό κριτήριο για όλα τα είδη καινοτομίας είναι ότι πρέπει να περιέχουν μία σημαντική αλλαγή / διαφοροποίηση στα υπάρχοντα προϊόντα (αγαθά ή υπηρεσίες), τις διαδικασίες, τις μεθόδους εμπορίας ή τις οργανωτικές δομές και πρακτικές της επιχείρησης. Δεν είναι λοιπόν καινοτομία αλλαγές οι οποίες:

(1)έχουν μικρή σημασία ή εμβέλεια ή δεν επιφέρουν ικανό βαθμό νεωτερισμού στην επιχείρηση όπως:

- διακοπή χρήσης μίας διαδικασίας, μεθόδου εμπορίας ή εμπορικής εκμετάλλευσης ενός προϊόντος,
- αλλαγές προερχόμενες αποκλειστικά από μεταβολές των τιμών των παραγωγικών συντελεστών,
- απλή αντικατάσταση ή αναβάθμιση ενός προϊόντος ή διαδικασίας ή συσκευασίας
- παραγωγή επί παραγγελία
- εποχιακές και άλλες κυκλικές μεταβολές.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

(2) επιφέρουν “άλλες δημιουργικές βελτιώσεις”, όπου ο νεωτερισμός δεν αφορά τη χρήση ή τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά απόδοσης των προϊόντων, ούτε τον τρόπο παραγωγής ή και διανομής τους, αλλά την αισθητική ή άλλες υποκειμενικές ιδιότητες, όπως αλλαγές που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό στη μόδα ή γενικά αλλαγές αισθητικής φύσεως.

4. 1.4.2 Έργα Συνεργασίας και Συλλογικές Δράσεις / Έργα

Τα έργα συνεργασίας και οι συλλογικές δράσεις / έργα στοχεύουν στην ενίσχυση της συνεργασίας και δικτύωσης μεταξύ των τοπικών φορέων και πληθυσμών, ιδιωτικών και δημόσιων, με σκοπό να αναπτυχθούν νέοι τρόποι και διαδικασίες για την αντιμετώπιση προβλημάτων των επιλεγμένων αγροτικών περιοχών. Τα έργα αυτά μπορούν να στοχεύουν σε έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω τομείς:

- στην ενίσχυση της καινοτομίας και των καινοτόμων παρεμβάσεων για την ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας,
- στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας,
- στην εισαγωγή πρακτικών για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής,
- στην ενίσχυση δράσεων για την αντιμετώπιση της φτώχειας, των κοινωνικών ανισοτήτων και της κοινωνικής απομόνωσης και την υποστήριξη των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων,
- στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας

Οι στόχοι και τα αποτελέσματα των έργων συνεργασίας και των συλλογικών δράσεων / έργων πρέπει να συνάδουν με τις τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές των περιοχών παρέμβασης.

Τα εν λόγω έργα μπορούν να είναι:

A. Έργα διατοπικής ή διακρατικής συνεργασίας

Η διατοπική και η διακρατική συνεργασία στοχεύουν στην ενίσχυση της συνεργασίας και δικτύωσης μεταξύ περιοχών κυρίως για την μεταφορά τεχνογνωσίας. Παράλληλα, μέσω των σχεδίων αυτών είναι δυνατή η ανάπτυξη και εδραίωση μίας πιο μόνιμης συνεργασίας με αντικείμενο την κοινωνική, πολιτιστική ή περιβαλλοντική ανάπτυξη της περιοχής ή ακόμα και την ανάπτυξη επαγγελματικών συνεργασιών μεταξύ των περιοχών αυτών.

B. Δικτύωση ομοειδών ή / και συμπληρωματικών επιχειρήσεων (Clusters)

Τα «Cluster» αποτελούν ομάδες ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, συνήθως εγκατεστημένων σε γειτνιάζουσες περιοχές, οι οποίες αλληλεπιδρούν με στόχο να αναδείξουν τοπικά προϊόντα που παράγονται από διαφορετικούς μικρούς παραγωγούς σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, την επίτευξη οικονομικών κλίμακας (κοινές προμήθειες, logistics, αποθήκες κ.ά.), την πρόσβαση σε πόρους (αγορές κεφαλαίων, ανάπτυξη και μεταφορά γνώσης, εξειδικευμένο προσωπικό), την άμεση και έγκαιρη πληροφόρηση και γενικότερα την ανάληψη πρωτοβουλιών για τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της λειτουργίας και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων - εταίρων. Οι επιχειρήσεις ενός cluster μπορούν να δραστηριοποιούνται στον ίδιο κλάδο δραστηριότητας (οριζόντια cluster) ή σε διαφορετικούς κλάδους της διαδικασίας παραγωγής αλλά να ανήκουν στην ίδια εφοδιαστική αλυσίδα (κάθετα cluster).

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Η δικτύωση των επιχειρήσεων σε περιφερειακό επίπεδο μπορεί να στοχεύει στην ανάδειξη των περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων, όπως τα τοπικά προϊόντα, οι τουριστικές και πολιτιστικές διαδρομές. Στα δίκτυα αυτά, εκτός από τις επιχειρήσεις – εταίρους (που ονομάζονται και «επιχειρήσεις κορμού»), μπορούν να συμμετέχουν και υποστηρικτικές επιχειρήσεις και φορείς, όπως ενώσεις βιομηχανιών και επαγγελματικά επιμελητήρια, τεχνολογικά ιδρύματα, ερευνητικά ινστιτούτα και πανεπιστήμια, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες οριζόντιου χαρακτήρα προς τους εταίρους του cluster.

Τα cluster πρέπει να αποτελούνται από τη συνεργασία τριών τουλάχιστον επιχειρήσεων οι οποίες να δεσμεύονται για το είδος της συνεργασίας από την μεταξύ τους σύμβαση στην οποία προσδιορίζονται σαφώς οι σχέσεις μεταξύ τους, ο στόχος αλλά και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Γ. Λοιπές συλλογικές δράσεις / έργα και έργα συνεργασίας

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει το σύνολο των έργων που προτείνονται και υλοποιούνται από συσπειρώσεις / ομάδες τοπικών φορέων και πληθυσμών, ιδιωτικών και δημόσιων συμφερόντων, με σκοπό να αντιμετωπιστούν συγκεκριμένα προβλήματα υστέρησης της περιοχής παρέμβασης. Οι στόχοι που θα προτείνονται μέσω του σχεδίου πρέπει να είναι συγκεκριμένοι, να συνάδουν με τους στόχους του τοπικού προγράμματος και να συμβάλουν στην κοινωνική, πολιτιστική ή περιβαλλοντική ανάπτυξη της περιοχής.

3.2. 4.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΤΘΑ

ΜΕΤΡΟ	Τίτλος Μέτρου / Δράσης	Νομική Βάση
2	Εφαρμογή Τοπικής Ανάπτυξης με την Πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.1303/2013, Κεφάλαιο II, Άρθρα 32-35 και Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 508/2014, Κεφάλαιο III, Άρθρα 58, 59, 60, 61, 62, 63
3	Δραστηριότητες Συνεργασίας	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.1303/2013, Κεφάλαιο II, Άρθρα 32-35 και Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 508/2014, Κεφάλαιο III, Άρθρ. 60, 61, 62, 64
4	Δαπάνες Λειτουργίας και Συντονισμός	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.1303/2013, Κεφάλαιο II, Άρθρα 32-35 και Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 508/2014, Κεφάλαιο III, Άρθρα 60, 61, 62

4.2.1 Δράσεις του Μέτρου 4.2: Εφαρμογή της Τοπικής Στρατηγικής Ανάπτυξης (άρθρο 63 Κανονισμού 508/2014)

Στο πλαίσιο του μέτρου περιλαμβάνονται 2 Δράσεις:

- ΔΡΑΣΗ 1: Ιδιωτικές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών
- ΔΡΑΣΗ 2: Δημόσιες επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Η στρατηγική του κάθε τοπικού προγράμματος θα πρέπει να εστιάζει στην ανάπτυξη του δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας. Το σύνολο των δράσεων που θα σχεδιαστούν πρέπει να είναι συνδεδεμένες με την τοπική στρατηγική και να είναι σύμφωνες με τα οριζόμενα στους σχετικούς κανονισμούς που αφορούν στο ΕΤΘΑ, καθώς και του εγκεκριμένου ΕΠΑΛΘ 2014-2020. Στο πλαίσιο αυτό οι δημόσιου χαρακτήρα παρεμβάσεις δεν μπορούν να υπερβούν το 40% της Δημόσιας Δαπάνης του μέτρου 4.2.

ΔΡΑΣΗ 1: Ιδιωτικές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών1. α. Επενδύσεις που συμβάλλουν στην διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων

- I. Ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 30 του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014. Θα στηριχθούν ενέργειες κυρίως εποχιακής απασχόλησης με ιδιαίτερη έμφαση στον αλιευτικό τουρισμό.
- II. Διαφοροποίηση εκτός των εμπορικών αλιευτικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του άρθρου 63.1.β του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014, που συνδυάζεται με επαγγελματικό επαναπροσανατολισμό. Στην περίπτωση αυτή οι δικαιούχοι δεν θα μπορούν να ξαναρχίσουν εκ νέου την άσκηση του αλιευτικού επαγγέλματος εντός προθεσμίας μικρότερης των 5 ετών μετά την καταβολή σε αυτούς της ενίσχυσης.

Δικαιούχοι της δημόσιας ενίσχυσης είναι οι αλιείς, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014 και όπως ορίζονται από την εθνική νομοθεσία. Δύναται να χρηματοδοτηθούν δράσεις ίδρυσης και εκσυγχρονισμού πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων (κατά την έννοια της 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής) από αλιείς (φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή παρέμβασης ή που δραστηριοποιούνται σε αυτήν) με σκοπό τη διαφοροποίηση δραστηριοτήτων καθώς και τη συμπλήρωση των εισοδημάτων τους.

1.β. Επενδύσεις από μη αλιείς

Οι επενδύσεις από μη αλιείς (φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα στην περιοχή παρέμβασης ή που δραστηριοποιούνται σε αυτήν) αφορούν σε ίδρυση ή εκσυγχρονισμό πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση της Οδηγίας 2003/361/ΕΚ. Οι επενδύσεις θα πρέπει να στοχεύουν στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας του αλιευτικού τομέα της περιοχής (αλιεία, υδατοκαλλιέργεια, μεταποίηση), αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που προσφέρει η θάλασσα και η παράκτια ανάπτυξη καθώς και η ανάπτυξη εσωτερικών υδάτων.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Στη δράση αυτή, δύνανται να συμπεριληφθούν και ενέργειες οι οποίες είναι επιλέξιμες στα πλαίσια του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014 εφόσον τεκμηριώνεται η ανάγκη χρηματοδότησής τους από την τοπική στρατηγική (προϋπόθεση του άρθρ. 63.2 του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014).

ΔΡΑΣΗ 2: Δημόσιες επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών

Οι παρεμβάσεις αυτές συμβάλλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, συμπεριλαμβανομένης της αξιοποίησης των περιβαλλοντικών πλεονεκτημάτων της περιοχής και της προώθησης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ενδεικτικά, μπορούν να χρηματοδοτηθούν:

α. Υποδομές που μεγιστοποιούν τη συμμετοχή αλιείας/ υδατοκαλλιέργειας στην βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Επισημάνεται ότι θα πρέπει να τεκμηριωθεί η ανάγκη χρηματοδότησης τους από την τοπική στρατηγική (σύμφωνα με το άρθρο 63.2 Καν 508/ 2014)

β. Υποδομές για την ενθάρρυνση της τουριστικής δραστηριότητας: όπως η δημιουργία θαλάσσιων πάρκων, η διευκόλυνση της διεξαγωγής δραστηριοτήτων κατάδυσης και παρατήρησης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, οι υποδομές μικρής κλίμακας για την ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλους, αξιοθέατων και μνημείων της φύσης ή του πολιτισμού (π.χ. σήμανση αξιοθέατων, μνημείων, θέσεις θέας) κλπ. Δεν επιτρέπονται παρεμβάσεις σε μνημεία αρμοδιότητας Υπουργείου Πολιτισμού.

γ. Υποδομές και Υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αλιευτικές περιοχές: όπως αποκατάσταση κτιρίων για κοινωφελή χρήση π.χ. παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε χώρους άσκησης πολιτιστικών δραστηριοτήτων (θέατρο, κινηματογράφος), ωδεία, βιβλιοθήκες και γενικώς βελτίωση και ανάπλαση κοινοχρήστων χώρων.

Δικαιούχοι της δράσης 2 είναι οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης και οι εταιρείες τους, καθώς και συλλογικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του αλιευτικού ή του περιβαλλοντικού τομέα.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων παρεμβάσεων για τις δράσεις 1.α.ΙΙ, 1.β. και δράσεις 2 α, β και γ μπορεί να ανέλθει μέχρι 600.000 €. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση ενεργειών καινοτομίας, ισχύουν οι ορισμοί της παραγράφου 4.1.4. Για πράξεις οι οποίες αφορούν σε άυλες ενέργειες ο συνολικός προϋπολογισμός δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 50.000 € για δημόσιου χαρακτήρα έργα και το ποσό των 100.000 € για ιδιωτικού χαρακτήρα έργα.

Τα ποσοστά στήριξης θα αφορούν σε κάθε κατηγορία ενέργειας που θα περιγράφεται στην τοπική στρατηγική. Παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε ΟΤΔ να προσαρμόζει αιτιολογημένα, βάσει της

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

στρατηγικής σημασίας της κάθε παρέμβασης, τα ποσοστά ενίσχυσης έως και του ανώτατου επιτρεπτού ορίου.

- A) Για παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στην τοπική στρατηγική και αφορούν σε ενέργειες που καλύπτονται από το άρθρο 42 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ ισχύουν, κατ' ανώτατο, τα ποσοστά και ύψη ενίσχυσης που περιγράφονται στο Κανονισμό (ΕΕ) 508/2014.
- B) Για παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στην τοπική στρατηγική και αφορούν σε ενέργειες κρατικών ενισχύσεων, ισχύουν, κατ' ανώτατο, τα ποσοστά και ύψη ενίσχυσης, που περιγράφονται στα σχετικά με τις παρεμβάσεις άρθρα, των Κανονισμών (ΕΕ) 1388/2014, 651/2014 ή 1407/2013 ανάλογα.

4.2.2 Δράσεις του Μέτρου 4.3: Διαπεριφερειακή - διακρατική συνεργασίας μεταξύ αλιευτικών περιοχών μέσω της δικτύωσης και διάδοσης βέλτιστων πρακτικών (άρθρο 35, παρ. 1 σημ γ. Κανονισμός 1303/2013, άρθρο 64 Κανονισμός 508/2014)

Στο πλαίσιο του μέτρου 4.3. θα χρηματοδοτηθούν δράσεις διαπεριφερειακής (συνεργασίες στο εσωτερικό της χώρας) και διακρατικής συνεργασίας (συνεργασία μεταξύ περιοχών της χώρας με περιοχές άλλων κρατών μελών ή τρίτων χωρών για την εφαρμογή κοινής δράσης) μεταξύ αλιευτικών περιοχών, οι οποίες θα υλοποιηθούν από τις Ο.Τ.Δ. Αλιείας με σκοπό τη διάδοση βέλτιστων πρακτικών που συνδέονται άμεσα με τους στόχους της διαφοροποίησης των αλιευτικών περιοχών, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους κλπ.

Κατ' αντιστοιχία με το υπο-μέτρο 19.3 του ΠΑΑ, τα σχέδια συνεργασίας πρέπει να συνάδουν με τις τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές των περιοχών παρέμβασης των εταίρων, να αποτυπώνουν διακριτούς και μετρήσιμους στόχους, καθώς και να αποδεικνύεται η διάχυση των αποτελεσμάτων του σχεδίου στον τοπικό πληθυσμό. Τα οφέλη των σχεδίων συνεργασίας μπορούν να έχουν επιπτώσεις / αποτελέσματα και σε περιοχές εκτός της περιοχής εφαρμογής των εγκεκριμένων τοπικών προγραμμάτων. Είναι υποχρεωτικό η κάθε υποβαλλόμενη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης να περιέχει τουλάχιστον ένα προσχέδιο διατοπικής ή διακρατικής συνεργασίας.

4.2.3 Δράσεις του Μέτρου 4.4: Λειτουργικά Έξοδα (άρθρο 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013, παρ. 1 σημ δ. άρθρο 62 του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014)

α) Στην περίπτωση υποβολής τοπικής στρατηγικής με επικεφαλής ταμείο το ΕΓΤΑΑ, ισχύουν τα αναφερόμενα στο υπο-μέτρο 19.4 του ΠΑΑ.

β) Στην περίπτωση που δεν έχει εφαρμογή η χρήση του επικεφαλής ταμείου η στήριξη του ΕΤΘΑ περιλαμβάνει:

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

- τα λειτουργικά έξοδα που συνδέονται με τη διαχείριση της υλοποίησης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και συνίστανται σε λειτουργικές δαπάνες, δαπάνες προσωπικού, δαπάνες κατάρτισης, δαπάνες που συνδέονται με τις δημόσιες σχέσεις, χρηματοοικονομικές δαπάνες, καθώς και δαπάνες που συνδέονται με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της στρατηγικής.
- τον συντονισμό της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία κοινοτήτων ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των ενδιαφερομένων για την παροχή πληροφοριών και την προώθηση της στρατηγικής και για την ενθάρρυνση δυνάμει δικαιούχων να αναπτύξουν εργασίες και να προετοιμάσουν αιτήσεις.

Η υποστήριξη για λειτουργικά έξοδα και συντονισμό που αναφέρεται παραπάνω δεν υπερβαίνει το 25 % της συνολικής δημόσιας δαπάνης που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

4.3 Τεχνικά δελτία δράσεων ΕΓΤΑΑ & ΕΤΘΑ

Τίτλος Δράσης			
Κωδικός Δράσης			
ΕΔΕΤ			
Νομική βάση*			
Αναλυτική Περιγραφή Δράσης			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται (απαιτείται αιτιολόγηση βάσει των στοιχείων SWOT ανάλυσης, περιγραφής υφιστάμενης κατάστασης, καθώς και η σύνδεση της με τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης και τους στόχους αυτής)			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπο-μέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο μέτρου
Συνολικός Προϋπολογισμός			
Δημόσια Δαπάνη			
Κοινοτική Συμμετοχή			
Εθνική Συμμετοχή			
Ιδιωτική Συμμετοχή			

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Περιοχή Εφαρμογής	
Εν δυνάμει δικαιούχοι	
Αρχές κριτηρίων επιλογής**	
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος	
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή	
Δείκτες Εκροών***	
Δείκτες Αποτελεσμάτων / Στόχου***	

* Αναφορά στο άρθρο/α του του Καν. (ΕΕ) 808/2014 για το ΕΓΤΑΑ και του Καν. (ΕΕ) 1014/2014 για το ΕΤΘΑ βάσει του οποίου καθορίζεται η επιλεξιμότητα της προτεινόμενης δράσης.

** Για τα υπομέτρα τα οποία θα υλοποιηθούν και μέσω του ΠΑΑ 2014-2020 θα ισχύσουν κατ' ελάχιστον τα κριτήρια όπως αυτά περιγράφονται στα αντίστοιχα υπομέτρα του ΠΑΑ 2014-2020.

*** Συμπληρώνεται λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες του Καν. (ΕΕ) 808/2014 για το ΕΓΤΑΑ και του Καν. (ΕΕ) 1014/2014 για το ΕΤΘΑ.

4.4 Τεκμηρίωση συμπληρωματικότητας μεταξύ των δράσεων του τοπικού προγράμματος (ΕΓΤΑΑ ή / και ΕΤΘΑ)

4.5 Τεκμηρίωση συμπληρωματικότητας με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD**5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΝΟ**

Η αποτύπωση του χρηματοδοτικού πλάνου του τοπικού προγράμματος θα γίνει σύμφωνα με τα υποδείγματα των πινάκων που ακολουθούν.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΣΥΝ. ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜ. ΔΑΠ.	ΚΟΙΝ. ΣΥΜΜ.	ΕΘΝ. ΣΥΜΜ.	ΙΔΙΩΤ. ΣΥΜΜ.
ΜΕΤΡΟ 19 «ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (CLLD) – LEADER» ΠΑΑ 2014 -2020						
Στήριξη για την προετοιμασία στρατηγικής της τοπικής ανάπτυξης	19.1					
Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (CLLD/LEADER)	19.2					
Στήριξη για την προπαρασκευή και την υλοποίηση της συνεργασίας (διακρατική και διατοπική)	19.3					
Στήριξη για τις λειτουργικές δαπάνες και την εμπύχωση	19.4					
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΡΟΥ 19 ΠΑΑ 2014 -2020						
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4 «ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ» ΕΠΑΛΘ 2014 - 2020						
Στήριξη για Προπαρασκευή	4.1					
Εφαρμογή Τοπικής Ανάπτυξης με την	4.2					

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων						
Δραστηριότητες Συνεργασίας	4.3					
Δαπάνες Λειτουργίας και Συντονισμός	4.4					
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΛΘ 2014 - 2020						
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ						

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΒΑΡΥΤΗΤΑ

	ΚΩΔΙΚΟΣ			
	19.1	19.2	19.3	19.4
ΜΕΤΡΟ 19 ΠΑΑ 2014 – 2020*				
Συνολικό κόστος Υπομέτρου				
Ποσοστό % συν. κόστους Υπομέτρου επί του συν. κόστους της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης				
Δημόσια Δαπάνη Υπομέτρου				
Ποσοστό % δημόσιας δαπάνης υπομέτρου επί της δημόσιας δαπάνης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης				
Κοινοτική Συμμετοχή Υπομέτρου				
Ποσοστό % Κοινοτικής Συμμετοχής Υπομέτρου επί της Κοινοτικής Συμμετοχής της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης				
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4 ΕΠΑΛΘ 2014 – 2020**	4.1	4.2	4.3	4.4
Συνολικό κόστος Μέτρου				
Ποσοστό % συν. κόστους Υπομέτρου επί του συν. κόστους της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης				
Δημόσια Δαπάνη Μέτρου				
Ποσοστό % δημόσιας δαπάνης υπομέτρου επί της δημόσιας δαπάνης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης				
Κοινοτική Συμμετοχή Μέτρου				
Ποσοστό % Κοινοτικής Συμμετοχής Υπομέτρου επί της Κοινοτικής Συμμετοχής της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης				

*Ποσοστό κοινοτικής συμμετοχής καθορίζεται βάσει του άρθρου 59, παρ. 4 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013 ως ακολούθως: 80% για την Περιφέρεια Αττικής και 90% για τις λοιπές Περιφέρειες της χώρας.

** Ποσοστό κοινοτικής συμμετοχής καθορίζεται βάσει του άρθρου 94, παρ. 4 του Καν. (ΕΕ) 508/2014 και του πίνακα 8.2του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 ως 85%για το σύνολο της χώρας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD**ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΦΑΚΕΛΟΥ Α**

α/α	Περιγραφή κριτηρίου	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ
I. ΓΕΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ				
1	Η προτεινόμενη ΟΤΔ και η προτεινόμενη περιοχή, αποτελεί προϊόν διαβούλευσης μέσω της «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγισης (αντίγραφα παρουσιολογιών των συναντήσεων / συνεδριάσεων διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκαν υπογεγραμμένα από όλους τους φορείς της περιοχής που συμμετείχαν σε αυτές, για την τεκμηρίωση της εκ των κάτω προς τα επάνω προσέγγισης στο πλαίσιο της διαδικασίας καθορισμού του εταιρικού σχήματος και της περιοχής παρέμβασης, καθώς και αντίγραφα παραστατικών επιμόρφωσης).			
2	Η προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης διαθέτουν επαρκή κρίσιμη μάζα από την άποψη του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοοικονομικών πόρων. Ειδικότερα, ο μόνιμος πληθυσμός της περιοχής παρέμβασης κυμαίνεται μεταξύ 10.000 - 150.000 κατοίκους.			
3	Το προτεινόμενο εταιρικό σχήμα / ΟΤΔ πρέπει να συνιστά νόμιμη κοινή δομή του δημόσιου – ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού του.			
4	Η εταιρική σχέση είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 32-35 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013.			
5	Η προτεινόμενη ΟΤΔ δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη περιοχή παρέμβασης.			
6	Το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού του εταιρικού σχήματος διασφαλίζει τη δυνατότητα διαχείρισης δημοσίων / κοινοτικών κονδυλίων.			
7	Ο υποψήφιος φορέας δεν τελεί σε πτώχευση ή σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης και είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος ως προς τις υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις του αντίστοιχα.			
8	Ο υποψήφιος φορέας δεν αποτελεί εξωχώρια εταιρεία κατά τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν. 3310/2005 όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 5 του Ν. 3414/2005.			

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

9	Απόφαση των αρμοδίων οργάνων του φορέα όπου θα περιλαμβάνονται τουλάχιστον όλες οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική υλοποίηση του τοπικού προγράμματος, καθώς και αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των φορέων σχετικά με την καταρχήν αντιπροσώπευση τους στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων, σύμφωνα και με τα σημεία 7 & 8 του υποκεφαλαίου 9.3 και το κεφάλαιο 3 της πρόσκλησης.			
10	Η έδρα του υποψήφιου φορέα ή παράρτημα αυτής βρίσκεται εντός της περιοχής εφαρμογής ή στην ευρύτερη περιοχή, εφόσον τεκμηριωμένα εξασφαλίζεται ευχερής πρόσβαση προς και από την περιοχή παρέμβασης.			
11	Υποβάλλεται συνημμένα της πρότασης Υπεύθυνη Δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει, σύμφωνη με το σημείο 9.3 της σχετικής πρόσκλησης.			
12	Υποβάλλονται συνημμένα της πρότασης τα δικαιολογητικά σύστασης (ιδρυτική πράξη, καταστατικό και τροποποιήσεις) ή σχέδιο αυτών. Σε περίπτωση που τα ανωτέρω αποτελούν πράξεις δημοσιευτές προσκομίζονται το ΦΕΚ σύστασης και το τελευταίο κωδικοποιημένο και δημοσιευμένο καταστατικό.			
13	Στην περίπτωση επιχείρησης ΟΤΑ, υποβάλλεται συνημμένα της πρότασης βεβαίωση της οικείας Περιφέρειας της έδρας της ή του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης η οποία περιέχει τα στοιχεία της επιχείρησης από το Μητρώο Επιχειρήσεων, εφόσον κατά το χρόνο διενέργειας του παρόντος διαγωνισμού εκδίδονται σχετικές βεβαιώσεις.			
14	Υποβάλλεται συνημμένα της πρότασης πρακτικό αποφάσεων του αρμόδιου οργάνου του υποψήφιου φορέα με το οποίο εγκρίνεται η συμμετοχή του στην εν λόγω πρόσκληση και εγκρίνεται και παρέχεται σε συγκεκριμένο άτομο ή άτομα (νόμιμος εκπρόσωπος) εξουσιοδότηση να υπογράψει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμπεριλαμβανομένης και της πρότασης, καθώς και για να καταθέσει την πρόταση. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση Α.Ε. οι ανωτέρω αποφάσεις λαμβάνονται από το διοικητικό συμβούλιο.			
15	Ο υποβαλλόμενος φάκελος Α είναι πλήρης και σύμφωνος με τα οριζόμενα στην πρόσκληση και το σχετικό υπόδειγμα.			

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

II. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΓΤΑΑ			
16	Οι προτεινόμενες περιοχές παρέμβασης πρέπει να αποτελούνται από Τοπικές / Δημοτικές Κοινότητες των οποίων ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός ή ο μόνιμος πληθυσμός των εκτός σχεδίου περιοχών είναι μικρότερος των 15.000 κατοίκων με εξαίρεση τα μικρά νησιά στα οποία δεν έχει ισχύ ο ανωτέρω πληθυσμιακός περιορισμός (αφορά το σύνολο των νησιών της χώρας με εξαίρεση την Κρήτη και την Εύβοια)		
17	Οι προτεινόμενες περιοχές παρέμβασης πρέπει να είναι αγροτικές περιοχές, σύμφωνα με τον ορισμό της ΕΕ συμπεριλαμβανομένου του Νομού Θεσσαλονίκης και των Δήμων του Νομού Αττικής της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων		
II. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΤΘΑ			
18	Μία περιοχή αλιείας και υδατοκαλλιέργειας η οποία επιλέγεται για την παροχή ενίσχυσης πρέπει να είναι περιορισμένης έκτασης και κατά κανόνα μικρότερη από μία περιοχή του επιπέδου NUTS III (Νομός), δηλαδή, η γεωγραφική έκταση της (αθροιστικά) να μη ξεπερνάει τα 6.000 τετρ. χιλ..		
19	Οι παράκτιες ζώνες των ηπειρωτικών περιοχών και των μεγάλων νησιών, κατά κανόνα δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα 10 χιλιόμετρα από την ακτή ή τα 5 χιλιόμετρα από το όριο ποταμού, λίμνης ή λιμνοθάλασσας (η μέτρηση γίνεται σε ευθεία γραμμή σε κάτοψη της μηκοτομής).		
20	Η απασχόληση στον κλάδο 'αλιεία και υδατοκαλλιέργεια' (απογραφή 2011) προς τη συνολική απασχόληση των περιοχών 'αλιείας και υδατοκαλλιέργειας' πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο 0,36%.		
21	Η εταιρική σχέση να είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 61 του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014		
22	Οι ΟΤΔ οι οποίες θα διαχειριστούν και πόρους από το ΕΤΘΑ απαιτείται να διαθέτουν και διαχειριστική ικανότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα αρθ. 123 (παρ. 7) και 125 (παρ. 3 δ) του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/13.		
23	Στην αρμόδια ΕΔΠ κάθε προτεινόμενου τοπικού προγράμματος απαιτείται η συμμετοχή αντιπροσωπευτικών φορέων για το ΕΤΘΑ σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10%.		
24	Για τις περιπτώσεις μονοταμειακής προσέγγισης ΕΤΘΑ η		

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

	συνολική Δημόσια Δαπάνη του προτεινόμενου προγράμματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ποσού των τριών (3) εκατομμυρίων ευρώ			
--	--	--	--	--

Στις περιπτώσεις πολυταμειακής προσέγγισης τα κριτήρια εφαρμόζονται στο σύνολο τους. Στις περιπτώσεις μονοταμειακής προσέγγισης τα κριτήρια εφαρμόζονται ανάλογα με το ταμείο που αφορά στην υποβαλλόμενη πρόταση.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD**ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΦΑΚΕΛΟΥ Β**

α/α	Περιγραφή κριτηρίου	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ
I. ΓΕΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ				
1	Η προτεινόμενη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης, αποτελεί προϊόν διαβούλευσης μέσω της «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγισης. Υποβάλλεται συνημμένα της πρότασης αντίγραφα παρουσιολογίων των συναντήσεων / συνεδριάσεων διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκαν υπογεγραμμένα από όλους τους φορείς της περιοχής και τον τοπικό πληθυσμό, για την τεκμηρίωση της εκ των κάτω προς τα επάνω προσέγγισης αναφορικά με τον καθορισμό της τοπικής στρατηγικής ανάπτυξης.			
2	Το προτεινόμενο τοπικό πρόγραμμα έχει πολυτομεακό χαρακτήρα			
3	Ο υποβαλλόμενος φάκελος Β είναι πλήρης και σύμφωνος με τα οριζόμενα στην πρόσκληση και το σχετικό υπόδειγμα.			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD**ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ**

Σημειώστε Χ όπου ισχύει και Δ/Ε όπου δεν εφαρμόζεται.

α/α	Επισυναπτόμενα έγγραφα - δικαιολογητικά	Χ ή Δ/Ε
ΦΑΚΕΛΟΣ Α		
1	Τα δικαιολογητικά σύστασης (ιδρυτική πράξη, καταστατικό και τροποποιήσεις) ή σχέδιο αυτών. Σε περίπτωση που τα ανωτέρω αποτελούν πράξεις δημοσιευτέες προσκομίζονται το ΦΕΚ σύστασης και το τελευταίο κωδικοποιημένο και δημοσιευμένο καταστατικό.	
2	Στην περίπτωση επιχείρησης ΟΤΑ, βεβαίωση της οικείας Περιφέρειας της έδρας της ή του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης η οποία περιέχει τα στοιχεία της επιχείρησης από το Μητρώο Επιχειρήσεων, εφόσον κατά το χρόνο διενέργειας του παρόντος διαγωνισμού εκδίδονται σχετικές βεβαιώσεις	
3	Πρακτικό αποφάσεων του αρμόδιου οργάνου του υποψήφιου φορέα με το οποίο εγκρίνεται η συμμετοχή του στην εν λόγω πρόσκληση και εγκρίνεται και παρέχεται σε συγκεκριμένο άτομο ή άτομα (νόμιμος εκπρόσωπος) εξουσιοδότηση να υπογράψει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμπεριλαμβανομένης και της πρότασης, καθώς και για να καταθέσει την πρόταση. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση Α.Ε. οι ανωτέρω αποφάσεις λαμβάνονται από το διοικητικό συμβούλιο	
4	Απόφαση των αρμοδίων οργάνων του φορέα όπου θα περιλαμβάνονται τουλάχιστον όλες οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική υλοποίηση του τοπικού προγράμματος, καθώς και αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των φορέων σχετικά με την καταρχήν αντιπροσώπευση τους στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων, σύμφωνα και με τα σημεία 7 & 8 του υποκεφαλαίου 9.3 και το κεφάλαιο 3 της πρόσκλησης.	
5	Ισολογισμός ή απόσπασμα ισολογισμού του τελευταίου οικονομικού έτους ή των τριών τελευταίων ετών σύμφωνα με το σημείο 2 του υπο-κεφαλαίου 9.3 της πρόσκλησης	
6	Υπεύθυνη Δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) σύμφωνα με το σημείο 1 του υπο-κεφαλαίου 9.3 της πρόσκλησης	
7	Πιστοποιητικό προτύπου σε περίπτωση που υπάρχει.	
8	Χάρτες και λοιπά στοιχεία/πίνακες που αφορούν στην αποτύπωση του κεφαλαίου 2 του παραρτήματος Ι	
9	Παραστατικά / παρουσιολόγια ενεργειών διαβούλευσης / ενημέρωσης / επιμόρφωσης που αφορούν στην τεκμηρίωση του κεφαλαίου 3 του παραρτήματος Ι	

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

ΦΑΚΕΛΟΣ Β		
10	Παραστατικά / παρουσιολόγια ενεργειών διαβούλευσης που αφορούν στην τεκμηρίωση του κεφαλαίου 1 του παραρτήματος II	

Ο υποψήφιος φορέας μπορεί να υποβάλει και επιπλέον στοιχεία τα οποία θεωρεί ότι μπορεί να ενισχύσουν την πρότασή του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ
ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

*Συγχρηματοδότηση:**Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)**Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)*

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ CLLD/LEADER

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Α: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ		25%					
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΒΑΘΜΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ	ΕΓΤΑΑ	ΕΤΘΑ	ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΣ
A.1	Μόνιμος πληθυσμός ορεινών ή νησιωτικών περιοχών της περιοχής παρέμβασης	Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου, ως νησιωτική περιοχή θεωρείται το σύνολο των νησιών της χώρας εκτός Κρήτης και Εύβοιας και για την ορεινότητα σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268.	Πληθυσμός ορεινών ή νησιωτικών περιοχών της περιοχής παρέμβασης/1000	0 - <10 ≥10 - <50 ≥50 - <100 ≥100	5%	0%	4%
A.2	Ποσοστό μόνιμου πληθυσμού των ορεινών ή νησιωτικών περιοχών, προς το συνολικό πληθυσμό της περιοχής	Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου, ως νησιωτική περιοχή θεωρείται το σύνολο των νησιών της χώρας εκτός Κρήτης και Εύβοιας και για την ορεινότητα σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268.	Μόνιμος Πληθυσμός ορεινών ή νησιωτικών περιοχών της παρέμβασης/Συνολικό μόνιμο πληθυσμό περιοχής παρέμβασης	0% - <10% ≥10% - <50% ≥50% - <75% ≥75%	5%	0%	4%
A.3	Ηλικιακή διάρθρωση	Μόνιμος πληθυσμός <35 ετών προς τον αντίστοιχο >55	Μόνιμος πληθυσμός <35 ετών / Μόνιμος πληθυσμός >55 ετών	0% - <10% ≥10% - <50% ≥50% - <75% ≥75%	7%	7%	5%
A.5	Απασχόληση στον πρωτογενή τομέα (γεωργία, δασοκομία, αλιεία)	Απογραφή 2011. (Ποσοστό Απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα σε σχέση με τους συνολικά απασχολούμενους)	Απασχολούμενοι στον πρωτογενή τομέα / Σύνολο απασχολούμενων	0% - <5% ≥5% - <15% ≥15% - <20%	5%	0%	4%

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

A.6	Ποσοστό περιοχών NATURA 2000	Ποσοστό κάλυψης της έκτασης της περιοχής παρέμβασης από περιοχές NATURA 2000, σύμφωνα με το ψηφιακό υπόβαθρο http://geodata.gov.gr/dataset/to-diktuo-natura-2000-kai-prostateuomenes-periokhes	Έκταση περιοχών NATURA 2000 εντός της περιοχής παρέμβασης, / Συνολική έκταση περιοχής παρέμβασης	≥20%	100				
				0 % - <5%	0	3%	0%	1%	
A.7	Εξόρτηση από την αλιεία & υδατοκαλλιέργεια	Θαλάσσια Αλιεία	Αλιευτικές Λιμενικές Υποδομές	≥5% - <15%	50				
				≥15% - <25%	75				
				≥25%	100				
				<2	0				
				≥2	10				
				Όχι	0				
				Ναι	10				
				<50	0				
				50-150	7,5				
				151-300	15				
				301-450	22,5				
>450	30								
A.7	Εξόρτηση από την αλιεία & υδατοκαλλιέργεια	Θαλάσσια Αλιεία	Αριθμός σκαφών	Όχι	0				
				Ναι	10				
				<3	0				
				3	7,5				
				4-6	15				
A.7	Εξόρτηση από την αλιεία & υδατοκαλλιέργεια	Θαλάσσια Αλιεία	Υδατοκαλλιέργεια	Υπαρξη Σχεδίου ΠΟΑΥ / Οστρακοκαλλιέργεια	0				
				Μονάδες (Πάχυνσης, Ι.Χ.Σ., Χερσαίες Μονάδες)	0				

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Β: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ CLLD/LEADER		45%
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΒΑΘΜΟΥ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	ΒΑΘΜΟΣ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ
B.1	Επάρκεια ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης	Αξιοπιστία - επικαιρότητα στοιχείων και πηγών Τεκμηρίωση συμπερασμάτων υφιστάμενης κατάστασης με τα στοιχεία που παρατίθενται	0-40 0-60	5%
B.2	Επάρκεια διαβούλευσης σχετικά με την εκπόνηση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης	Επάρκεια διαβούλευσης με τοπικούς φορείς ανά τομέα, όπως περιβάλλον, πολιτισμός, Τοπική Αυτοδιοίκηση, κοινωνική συνοχή, μεταποίηση, οργάνωση δικτύων κλπ (5 μονάδες για κάθε διαβούλευση με φορείς ανά διαφορετικό τομέα, με μέγιστο 50 μονάδες) Διαβούλευση με τον τοπικό πληθυσμό. Βαθμολογείται το ποσοστό κάλυψης των ΟΤΑ της περιοχής παρέμβασης του ΤΠ με αναγωγή στις 50 μονάδες (50 μονάδες X ποσοστό κάλυψης)	0-50 0-50	6%
B.3	Επάρκεια της ανάλυσης S.W.O.T.	Επάρκεια ανάλυσης σε σχέση με τα συμπεράσματα της υφιστάμενης κατάστασης Υπαρξη κλαδικών - τομεακών αναφορών για την περιοχή παρέμβασης Υπαρξη συγκεκριμένων γεωγραφικών αναφορών για επιμέρους ενότητες της περιοχής παρέμβασης	0-30 0-30 0-40	6%
B.4	Καθορισμός θεματικών κατευθύνσεων του τοπικού προγράμματος και συσχετισμός αυτών με τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή του	Σαφής καθορισμός θεματικών κατευθύνσεων Συσχέτιση των θεματικών κατευθύνσεων του Τοπ. Προγ. με τα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT Συσχέτιση των θεματικών κατευθύνσεων με τα ποσοτικοποιημένα αποτελέσματα του τοπικού προγράμματος	0-40 0-40 0-20	8%

4^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

B.5	Εξειδίκευση των δράσεων της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης	Περιεχόμενο δράσεων στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης και επάρκεια εξειδίκευσης	0-40	10%
		Περιβαλλοντική διάσταση των προτεινόμενων δράσεων (10 βαθμοί χορηγούνται όταν προβλέπονται δράσεις με περιβαλλοντική θεματική κατεύθυνση. Σε διαφορετική περίπτωση το κριτήριο βαθμολογείται με 0 βαθμούς)	0-10	
		Κοινωνική διάσταση των προτεινόμενων δράσεων (10 βαθμοί χορηγούνται όταν προβλέπονται δράσεις με κοινωνική θεματική κατεύθυνση. Σε διαφορετική περίπτωση το κριτήριο βαθμολογείται με 0 βαθμούς)	0-10	
		Καινοτόμος, χαρακτηρισμός προτεινόμενων δράσεων - δικτύωση / συνεργασία κλάδων και φορέων (20 βαθμοί χορηγούνται όταν το ποσοστό προϋπολογισμού των εν λόγω δράσεων είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 10%. Σε διαφορετική περίπτωση το κριτήριο βαθμολογείται με 0 βαθμούς)	0-20	
		Έργα συνεργασίας που θα συμμετέχει η ΟΤΔ (0 βαθμοί για ένα προσχέδιο συνεργασίας, 20 βαθμοί για περισσότερα του ενός)	0-20	
B.6	Συνέργεια και συμπληρωματικότητα	Συνέργεια Συμπληρωματικότητα προτεινόμενων δράσεων του τοπικού προγράμματος	0-40	6%
		Πολυταμειακή προσέγγιση (ΕΓΤΑΑ - ΕΤΘΑ) (ύπαρξη 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	0-20	
		Συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις περιοχής	0-40	
B.7	Χρηματοδοτικό πλάνο τοπικού προγράμματος	Ισορροπη κατανομή των πόρων σε σχέση με τους στόχους του τοπικού προγράμματος	0-50	4%
		Ποσοστό ίδιας συμμετοχής στο συνολικό κόστος του Τ.Π. (<20%: 0 βαθμοί, 20% - 30%: 25 βαθμοί, >30%: 50 βαθμοί)	0-50	

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ CLLD/LEADER							
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Γ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΡΕΑ - ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ							
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΒΑΘΜΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΓΙΑ ΝΕΕΣ ΟΤΑ	
Γ1	Συμμετοχή εκπροσώπων οικονομικών και κοινωνικών ομάδων της περιοχής στο εταιρικό σχήμα του φορέα	Συμμετοχή στο μετοχικό / εταιρικό κεφάλαιο του φορέα που υποβάλλει την πρόταση	Συμμετοχή Α' Βαθμού Τοπ. Αυτοδιοίκησης (Συμμετοχή όλων των ΟΤΑ Α' Βαθμού της περιοχής παρέμβασης εκτός ΠΕΔ: 20 βαθμοί. Συμμετοχή μέρους των ΟΤΑ Α' Βαθμού και της ΠΕΔ: 10 βαθμοί. Διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/20	30%	30%	
			Συμμετοχή Β' Βαθμού Τοπ. Αυτοδιοίκησης (Συμμετοχή όλων των ΟΤΑ Β' Βαθμού της περιοχής παρέμβασης: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί. Η συμμετοχή συλλογικών οργάνων των ΟΤΑ Β' Βαθμού δεν λαμβάνεται υπόψη στη βαθμολόγηση)	0/10			4%
			Αγροτικών / Αλιευτικών φορέων (συνεταιρισμών, ενώσεων, συλλόγων κλπ) (Μονοταμειακά προγράμματα: Συμμετοχή τουλάχιστον ενός αγροτικού / αλιευτικού φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί. Πολυταμειακά προγράμματα: Συμμετοχή τουλάχιστον ενός αγροτικού και ενός αλιευτικού φορέα: 20 βαθμοί, συμμετοχή ενός αγροτικού ή ενός αλιευτικού φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/20			6%

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

				0/20	Εμπορικών φορέων (επιμελητήρια, συλλόγων κλπ) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	6%		
					0/10		Περιβαλλοντικών φορέων (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	4%
					0/10		Κοινωνικών φορέων (γυναίκες, ΑΜΕΑ, νέοι κλπ) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	
					0/10		Πολιτιστικών φορέων (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	
					0/20		Συμμετοχή Α' Βαθμού Τοπ. Αυτοδιοίκησης (Συμμετοχή ΟΤΑ Α' Βαθμού της περιοχής παρέμβασης: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	
					0/10		Συμμετοχή Β' Βαθμού Τοπ. Αυτοδιοίκησης (Συμμετοχή όλων των ΟΤΑ Β' Βαθμού της περιοχής παρέμβασης: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί. Η συμμετοχή συλλογικών οργάνων των ΟΤΑ Β' Βαθμού δεν λαμβάνεται υπόψη στη βαθμολόγηση)	
Γ2	Συμμετοχή εκπροσώπων οικονομικών και κοινωνικών ομάδων της περιοχής στο επίπεδο λήψης αποφάσεων (ΕΔΠ)							

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

<p>Αγροτικών / Αλιευτικών φορέων (συνεταιρισμών, ενώσεων, συλλόγων κλπ) (Μονοταμειακά προγράμματα: Συμμετοχή τουλάχιστον ενός αγροτικού / αλιευτικού φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί. Πολυταμειακά προγράμματα: Συμμετοχή τουλάχιστον ενός αγροτικού και ενός αλιευτικού φορέα: 20 βαθμοί, συμμετοχή ενός αγροτικού ή ενός αλιευτικού φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)</p>	0/20		
<p>Εμπορικών φορέων (επιμελητήρια, συλλόγων κλπ) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)</p>	0/20		
<p>Περιβαλλοντικών φορέων (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)</p>	0/10		
<p>Κοινωνικών φορέων (γυναικες, ΑΜΕΑ, νέοι κλπ) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)</p>	0/10		
<p>Πολιτιστικών φορέων (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)</p>	0/10		

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Γ3	Ετοιμότητα υλοποίησης του σχεδίου	Στελέχη που απασχολούνται στο φορέα και για τα οποία υπάρχει δέσμευσή του για την απασχόλησή τους στην ΟΤΔ από την έναρξη υλοποίησης του ΤΠ.	Επάρκεια κτιριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Υφιστάμενη κτιριακή εγκατάσταση και εξοπλισμός για το σύνολο των στελεχών του οργανογράμματος της ΟΤΔ: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	0-20	6%	9%
			Πιστοποίηση φορέα μέσω διεθνών προτύπων (Υπαρξη πιστοποίησης: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	0/20		
Γ4	Καθαρή θέση του φορέα	Στοιχεία ισολογισμού 1/1 - 31/12/2015 ή για τις νεοσύστατες εταιρείες, το μετοχικό τους κεφάλαιο.	Βασικός υπηρεσιακός πυρήνας (για κάθε ειδικότητα ΠΕ ή ΤΕ δίνονται 20 μονάδες με μέγιστο τους 60 βαθμούς)	0-60	4%	6%
			Για κάθε 25.000€ καθαρή θέση δίδονται 10 μονάδες, με μέγιστο το 100.	0-100		

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Γ5	Δείκτης ρευστότητας (ισολογισμός 1/1 - 31/12/2015)	(κυκλοφορούν ενεργητικό + μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού) / (βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις + μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού). Ελάχιστος βαθμός το μηδέν (0) και μέγιστος το εκατό (100). Δείκτης ρευστότητας ≤ 0,9: 0 βαθμοί.	{(Δείκτης ρευστότητας -0,90)X100} X 5 μονάδες	0-100	2%	3%
Γ6	Ποσοστό δημόσιας δαπάνης νομικών δεσμεύσεων ως προς τη συνολική δημόσια δαπάνη του Τ.Π. μέχρι και στις 31/12/2015.	Στον υπολογισμό του ποσοστού δεν λαμβάνεται υπόψη το Μέτρο που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες. Στην περίπτωση υλοποίησης και Τ.Π. Αλιείας το ποσοστό υπολογίζεται αθροιστικά και για τα δύο προγράμματα.	Μέγιστος βαθμός οι 100 μονάδες και ελάχιστος μηδέν (0). Ο βαθμός θα ισούται με το ποσοστό του κριτηρίου.	0-100	3%	0%
Γ7	Ποσοστό δημόσιας δαπάνης πληρωμών ως προς τη συνολική δημόσια δαπάνη του Τ.Π. ως την 31/12/2015.	Στον υπολογισμό του ποσοστού δεν λαμβάνεται υπόψη το Μέτρο που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες. Στην περίπτωση υλοποίησης και Τ.Π.	Εφαρμόζεται ο τύπος: (Ποσοστό απορρόφησης μείον 30%) X 2 μονάδες. Μέγιστος βαθμός οι 100 μονάδες και ελάχιστος μηδέν (0).	0-100	5%	0%

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

	Αλιείας το ποσοστό υπολογίζεται αθροιστικά και για τα δύο προγράμματα.					
Γ8	Αριθμός έργων διακρατικής ή διατοπικής συνεργασίας που συμμετείχε η ΟΤΔ κατά την 4η Προγραμματική Περίοδο	Στην περίπτωση υλοποίησης και Τ.Π. Αλιείας ο αριθμός των έργων υπολογίζεται αθροιστικά και για τα δύο προγράμματα.	Συμμετοχή σε σχέδιο συνεργασίας ως συντονιστής ή εθνικός συντονιστής (Σε θετική απάντηση: 50 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	0/50	2%	0%
			Συμμετοχή σε διατοπικό ή διακρατικό σχέδιο ως εταίρος (εκτός συντονιστή) (Σε θετική απάντηση: 30 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	0/30		
			Συμμετοχή σε επιπλέον διακρατικό ή διατοπικό σχέδιο (Σε θετική απάντηση: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	0/20		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Κριτήρια για την τεκμηρίωση της διαχειριστικής ικανότητας των υποψήφιων Ομάδες Τοπικής Δράσης στα Πλαίσια των Μέτρων 4.1, 4.3 & 4.4 του ΕΠΑΛΘ 2014-2020

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Κριτήρια για την τεκμηρίωση της διαχειριστικής ικανότητας των υποψήφιων Ομάδες Τοπικής Δράσης στα Πλαίσια των Μέτρων 4.1, 4.3 & 4.4 του ΕΠΑΛΘ 2014-2020

Η διασφάλιση της διαχειριστικής ικανότητας των δικαιούχων, κατά την περίοδο 2014-2020 αποτελεί κανονιστική υποχρέωση σύμφωνα με το άρθρο 125, παρ. 3δ του Καν. (ΕΕ) αρ. 1303/2013 (Κανονισμός Κοινών Διατάξεων) καθώς και το άρθ. 50 του ν. 4314/2014 για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020. Σύμφωνα με το ως άνω άρθρο του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ), η αρμόδια αρχή διαχείρισης «εξασφαλίζει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τη διοικητική, χρηματοοικονομική και επιχειρησιακή ικανότητα να τηρήσει τους όρους που αναφέρονται στο στοιχείο γ) πριν από την έγκριση της πράξης».

Σε πλαίσιο αυτό οι δυνητικοί δικαιούχοι πράξεων των μέτρων 4.1, 4.3 και 4.4. του ΕΠΑΛΘ θα πρέπει να αποδείξουν την ικανότητα τους ως προς τα ακόλουθα κριτήρια:

A. Διοικητική Ικανότητα

Η διοικητική ικανότητα αξιολογείται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

- I. Επάρκεια οργανωτικής δομής
- II. Εφαρμογή διαδικασιών διαχείρισης και υλοποίησης έργων

B. Επιχειρησιακή ικανότητα

Η επιχειρησιακή ικανότητα δύναται να αξιολογείται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

- I. Επάρκεια της ομάδας έργου που θα υλοποιήσει την πράξη
- II. Εμπειρία στην υλοποίηση συναφών έργων.

Η κάλυψη των κριτηρίων της διοικητικής και επιχειρησιακής ικανότητας δύναται να επιβεβαιωθεί και με την ύπαρξη **σε ισχύ πιστοποίησης με βάση εγκεκριμένα πρότυπα εφ' όσον περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του διαδικασίες διαχείρισης (συγχρηματοδοτούμενων) έργων.**

Εφόσον, ο φορέας διαθέτει σε ισχύ τέτοια πιστοποίηση, υποβάλλει σε ηλεκτρονική μορφή το σχετικό πιστοποιητικό (υπόδειγμα 3), τον αριθμό της διαπίστευσης του πιστοποιητικού οργανισμού, αν δεν προκύπτει από το πιστοποιητικό καθώς και τα υποδείγματα 4 & 5 σχετικά με την στελέχωση και συναφή εμπειρία. Επιπλέον υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα ότι δεν έχουν επέλθει αλλαγές που τροποποιούν το πιστοποιητικό, είτε ως προς τις οργανικές μονάδες είτε ως προς τον αριθμό / ειδικότητες των στελεχών του.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Σε αντίθετη περίπτωση, στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης, ο υποψήφιος δικαιούχος θα πρέπει να τεκμηρίωση την διοικητική και επιχειρησιακή του ικανότητα. Η όλη διαδικασία της τεκμηρίωσης της διαχειριστικής ικανότητας θα βασίζεται στην εξέταση της πληροφορίας που θα υποβάλλει ο υποψήφιος στον Φάκελο Α της πρότασης του. Για το σκοπό αυτό επισυνάπτονται τυποποιημένα **υποδείγματα για την υποστήριξη της οργάνωσης και ταξινόμησης της σχετικής πληροφορίας**. Δεν απαιτείται η υποβολή αντιγράφων των κανονιστικών και άλλων πράξεων που έχουν εκδοθεί εκτός και εάν αυτό αναφέρεται ρητά.

Ακολουθούν αναλυτικές οδηγίες για τον τρόπο οργάνωσης τεκμηρίωσης της πληροφορίας προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ικανότητα του υποψήφιου να εκτελέσει την/ις προτεινόμενη/ες πράξη/εις.

1. Διοικητική ικανότητα

Στη βάση των ακόλουθων υποκριτηρίων και της αντίστοιχης τεκμηρίωσης από τον υποψήφιο, η αρμόδια επιτροπή αξιολόγησης προβαίνει για το κριτήριο αυτό σε δυαδική αξιολόγηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ).

1.1. Επάρκεια της οργανωτικής δομής

Η απαίτηση κάλυψης του υποκριτηρίου αφορά στην ελάχιστη αναγκαία υφιστάμενη οργάνωση του υποψήφιου καθώς και στην ύπαρξη των αναγκαίων αρμοδίων οργάνων από την εφαρμοζόμενη νομοθεσία.

Για την αξιολόγηση της οργανωτικής επάρκειας, ο υποψήφιος αποτυπώνει το σύνολο των μονάδων/τμημάτων που εμπλέκονται στα στάδια υλοποίησης των έργων που υλοποιεί, καθώς επίσης και τα όργανα λήψης αποφάσεων όπου απαιτείται.

Προκειμένου ο υποψήφιος να εκτιμηθεί θετικά ως προς το υποκριτήριο αυτό, πρέπει να υποβάλει τα ακόλουθα:

- **Συστατική πράξη** (η ιδρυτική πράξη ή το δημοσιευμένο καταστατικό, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει)
- **Οργανισμός/Κανονισμός του φορέα** (ο ισχύων κανονισμός εσωτερικής λειτουργίας ή όπως αλλιώς ονομάζεται, κατάλληλα εγκεκριμένος από το αρμόδιο όργανο διοίκησης ή/και δημοσιευμένος)
- **Τεκμηρίωση του στελεχιακού δυναμικού** (ο κατάλογος δεν είναι αναγκαίο να είναι ονομαστικός παρά μόνο για τους προϊσταμένους, και να αφορά στα στελέχη που έχουν σχέση εργασίας με το φορέα).
- **Τεκμηρίωση για το αρμόδιο όργανο που είναι επιφορτισμένο για τη λήψη αποφάσεων** (αφορά στο νόμιμο εκπρόσωπο ή το κατάλληλο μονομελές όργανο, που έχει αρμοδιότητα για την ανάθεση συμβάσεων ή την υπογραφή των φύλλων χρονοχρέωσης του προσωπικού στις περιπτώσεις ενεργειών που υλοποιούνται με ίδια μέσα – «αντεπιστασία»). Θα πρέπει να αναφέρεται η πράξη διορισμού του Νόμιμου Εκπροσώπου, να οριστεί ο αρμόδιος οικονομικών υπηρεσιών καθώς και ο αρμόδιος για την ανάθεση και παρακολούθηση των νομικών δεσμεύσεων.

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Τα ανωτέρω στοιχεία τα οποία αποτελούν την οργανωτική δομή του φορέα καταγράφονται σε πίνακα σύμφωνα με το υπόδειγμα 1. «ΣΥΣΤΑΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ». Ο πίνακας αυτός υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα και φέρει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης

1.2. Διαδικασίες διαχείρισης και υλοποίησης έργων

Ο υποψήφιος υποβάλλει την αποτύπωση των διαδικασιών που έχει θεσπίσει/εφαρμόζει για τη διοίκηση και διαχείριση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων που υλοποιεί.

Προκειμένου ο υποψήφιος να αξιολογηθεί θετικά ως προς το υποκριτήριο αυτό, πρέπει να υποβάλει:

- **Περιγραφή διαδικασιών που εφαρμόζονται και απόφαση κατάλληλου διοικητικού οργάνου που τις θέτει σε εφαρμογή** (η τεκμηρίωση μπορεί να γίνει με συνοπτική περιγραφή τους, με κατάλληλες παραπομπές στην εφαρμοζόμενη νομοθεσία σύμφωνα με το υπόδειγμα 2. «ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΡΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ»). Θα πρέπει να γίνει μνεία τουλάχιστον στις ακόλουθες διαδικασίες: (i) δημοπράτησης και ανάθεσης συμβάσεων, (ii) παρακολούθησης και πιστοποίησης πράξεων (αυτεπιστασία), (iii) πληρωμής.

2. Επιχειρησιακή ικανότητα

Η αρμόδια επιτροπή αξιολόγησης προβαίνει για το κριτήριο αυτό σε δυαδική αξιολόγηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ) των ακόλουθων υποκριτηρίων.

2.1. Επάρκεια προτεινόμενης ομάδας έργου

Η τεκμηρίωση της επάρκειας της προτεινόμενης ομάδας έργου, για την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος, περιλαμβάνει την ακόλουθη τεκμηρίωση σε πίνακα σύμφωνα με το υπόδειγμα 4. «ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ»:

- **Τον Υπεύθυνο Έργου (ΥΕ) με ονοματεπώνυμο και ειδικότητα**, και το προβλεπόμενο ποσοστό απασχόλησης στο έργο, για όλη την προβλεπόμενη διάρκειά του, καθώς και το ρόλο/αρμοδιότητες του ΥΕ σε σχέση με την υλοποίηση του έργου.
- **Το λοιπό οργανωτικό σχήμα της ομάδας έργου (ΟΕ)** με τις ειδικότητές τους, την υπηρεσιακή μονάδα/τμήμα όπου ανήκουν, το ρόλο/αρμοδιότητες του καθένα, σε σχέση με την υλοποίηση του έργου, τη σχέση εργασίας με το φορέα.
- **Τον τρόπο συνεργασίας/συντονισμού και λειτουργίας της ΟΕ**, ιδίως όταν περιλαμβάνει στελέχη από υπηρεσιακές μονάδες που δεν υπάγονται ιεραρχικά στον υπεύθυνο έργου.

Ως ελάχιστο αποδεκτό κατώφλι για θετική αξιολόγηση (ΝΑΙ) θεωρείται η ενασχόληση του ΥΕ στο συγκεκριμένο έργο να ξεπερνά το 20% του συνολικού χρόνου απασχόλησής του στον φορέα.

2.2. Εμπειρία του δικαιούχου σε υλοποίηση συναφών έργων

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Για την τεκμηρίωση της εμπειρίας του φορέα στην υλοποίηση συναφών έργων, ο υποψήφιος υποβάλλει σύμφωνα με το υπόδειγμα 5. «ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΡΓΩΝ»:

- **Πίνακα συναφών έργων** που υλοποίησε ή υλοποιεί ο φορέας, από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα με σύντομη περιγραφή του περιεχομένου και της πορείας υλοποίησης.

Στον ίδιο πίνακα θα περιλάβει και τυχόν έργα που έχει υλοποιήσει ο φορέας με προγραμματική σύμβαση ως δικαιούχος για λογαριασμό άλλων καθώς και έργα που κρίνονται συναφή με το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου ή/και αποδεικνύουν εμπειρία στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων σχετικού προϋπολογισμού.

Όταν ο υποψήφιος δεν έχει προηγούμενη εμπειρία στην εκτέλεση αντίστοιχων έργων δύναται να τεκμηριώσει την εμπειρία αυτή με βάση την εμπειρία του υπευθύνου της ομάδας έργου, όπως προκύπτει από το βιογραφικό του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1 – ΣΥΣΤΑΣΗ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

1Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ				
	Συστατική πράξη <i>(Αναγράφεται ο τίτλος της συστατικής πράξης και το ΦΕΚ, αν υφίσταται ή επισυνάπτεται το ισχύον εγκεκριμένο κείμενο σε PDF)</i>			
	Οργανισμός /Κανονισμός του φορέα <i>(Αναγράφεται ο τίτλος του κειμένου και το ΦΕΚ, αν υφίσταται ή επισυνάπτεται το ισχύον εγκεκριμένο κείμενο σε PDF)</i>			
1Β. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ				
Οικονομική Υπηρεσία/Τμήμα				
Όνομασία υπηρεσίας/τμήματος	Όνοματεπώνυμο προϊστάμενου	Αρ. απόφασης ορισμού προϊστάμενου	Αρ. στελεχών ΠΕ,ΤΕ	Αρ. στελεχών ΔΕ, ΥΕ
Υπηρεσία/Τμήμα που υλοποιεί το έργο (π.χ. ανάθεσης, προμηθειών, κλπ)				
Όνομασία υπηρεσίας/τμήματος	Όνοματεπώνυμο προϊστάμενου	Αρ. απόφασης ορισμού προϊστάμενου	Αρ. στελεχών ΠΕ,ΤΕ	Αρ. στελεχών ΔΕ, ΥΕ

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

Νομική Υπηρεσία/Τμήμα (αν υπάρχει - προαιρετική)			
Όνομασία υπηρεσίας/ων	Όνοματεπώνυμο προϊστάμενου	Αρ. στελεχών ΠΕ,ΤΕ	Αρ. στελεχών ΔΕ, ΥΕ
Άλλο εμπλεκόμενο Τμήμα (αν υπάρχει - προαιρετικό)			
Όνομασία υπηρεσίας/ων	Όνοματεπώνυμο προϊστάμενου	Αρ. στελεχών ΠΕ,ΤΕ	Αρ. στελεχών ΔΕ, ΥΕ
Αποφαινόμενα όργανα για αναθέσεις προμηθειών και υπηρεσιών			
Όνομασία οργάνου που αποφασίζει	Αρχή/υπηρεσία/όργανο		Νομοθεσία ορισμού του
Για την έγκριση της διενέργειας της προμήθειας/υπηρεσίας			
Για την έγκριση των τεχνικών προδιαγραφών και όρων της προκήρυξης.			
Για την συγκρότηση των επιτροπών			
Για την υπογραφή της σύμβασης			

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ CLLD

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 2

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΡΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	
Όνομα διαδικασίας (ακολουθούν ενδεικτικά κάποιο τίτλοι)	Θεσμικό πλαίσιο
διαδικασίες δημοπράτησης και ανάθεσης συμβάσεων	
διαδικασίες παρακολούθησης πράξεων που υλοποιούνται με ίδια μέσα	
διαδικασίες παρακολούθησης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου συμβάσεων	
διαδικασίες πληρωμής φυσικού αντικείμενου	
χρήση πληροφοριακών συστημάτων διαχείρισης και παρακολούθησης	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 3

1. ΥΠΑΡΞΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ISO 9001 ή ΕΛΟΤ 1429 ΣΕ ΙΣΧΥ	
Αριθμός πιστοποιητικού και επισύναψη σε PDF του πιστοποιητικού και της πλέον πρόσφατης επιθεώρησης	Πεδίο πιστοποίησης
Οργανισμός που το εξέδωσε και αριθμός/φορέας διαπίστευσής του (επισυνάπτεται σε PDF η διαπίστευση του πιστοποιητικού οργανισμού)	

1 11 ΓΥΝΑΚΤΕΡΕΣ ΕΝΔΙΑΨΕΦΟΥΝΤΟΣ ΟΛΛΩ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 4

Οργανωτικό σχήμα ομάδας έργου							
Α/Α	Στέλεχος ¹	Ειδικότητα	Υπηρεσιακή μονάδα / Τμήμα	Σχέση εργασίας (περιλαμβάνει και στελέχη με συμβάσεις μίσθωσης έργου)	Ρόλος / Αρμοδιότητα	Έργο/α στο/α οποίο/α συμμετέχει	Προβλεπόμενη απασχόληση σε ανθρωπομήνες για τη συνολική διάρκεια του έργου ²
1							
2							
3							
4							
Συνολικοί ανθρωπομήνες απασχόλησης της Ομάδας Έργου							

¹ Για τον υπεύθυνο έργου και απαιτείται ονομαστικό όνομα. Για όλους τους άλλους αρκεί η καταγραφή "στέλεχος 1", "στέλεχος 2", κλπ.

² Για κάθε στέλεχος υπολογίζεται ως πρόβλεψη ο προγραμματισμένος χρόνος απασχόλησης στην υλοποίηση του έργου σε πλήρεις ή ισοδύναμους μήνες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 5 - ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΡΓΩΝ¹

Τίτλος Πράξης	
Προγραμματική Περίοδος	
Εγκεκριμένος Π/Υ Έργου	
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ή άλλο Χρηματοδοτικό Μέσο	
Υλοποίηση με Προγραμματική Σύμβαση για λογαριασμό άλλου (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	
Κύριος έργου (στην περίπτωση υλοποίησης για λογαριασμό άλλου φορέα)	
Διάρκεια (σε μήνες)	
Υπεύθυνος Έργου (πράξης)	
Σύντομη Περιγραφή Περιεχομένου	
Ποσοστό δημοσιονομικών διορθώσεων σε σχέση με τον τελικό προϋπολογισμό της πράξης	
Η πράξη απεντάχθηκε με ευθύνη του δικαιούχου (επειδή δεν ολοκληρώθηκε/κινδύνευε να μην ολοκληρωθεί έγκαιρα μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος, ΝΑΙ/ΟΧΙ	

¹ Για κάθε πρόσθετο συναφές έργο που έχει υλοποιηθεί/υλοποιείται από το φορέα συμπληρώνεται νέος πίνακας

1 Συμπληρώνεται ο κάτωθι πίνακας για κάθε Έργο που κρίνεται συναφές με το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου ή / και αποδεικνύει εμπειρία στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων ή / και έργων σχετικού Π/Υ

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 14 Ιουνίου 2016

Ο Υπουργός

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Την ευθύνη για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, έχει το **Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (Ν. 3469/2006, Α' 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

Η **ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ** καθώς και διάφορες πληροφορίες που σχετίζονται με αυτά, **διατίθενται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr**. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

Η **έντυπη μορφή των ΦΕΚ** διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση **απλού** ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ' εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)

Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: www.et.gr

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: helpdesk.et@et.gr

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

